

Početna stranica>Pokretanje sudskog postupka>Mirenje>Obiteljsko mirenje>**Obiteljsko mirenje**

Obiteljsko mirenje

Mirenje može biti posebno korisno u prekograničnim obiteljskim sporovima i u slučajevima otmice djeteta od strane roditelja. Pojmom „obiteljske stvari“ obuhvaćen je cijeli niz sporova, od isključivo privatnih sporova do onih u koje su uključena tijela javne vlasti.

Što su prekogranični postupci obiteljskog mirenja?

Prekogranični postupci obiteljskog mirenja postupci su koje vodi jedna nepristrana kvalificirana treća osoba (ili više njih) – izmiritelj. Izmiritelj nema ovlasti za donošenje odluka, ali pomaže strankama da ponovo uspostave komunikaciju i same riješe problem.

Postignut sporazum jedinstveno je rješenje njihova spora kojim se osigurava da se u njihovom roditeljskim odlukama u obzir uzimaju najbolji interesi djeteta, ako je dijete uključeno.

Obiteljske stvari uključuju: roditeljsku odgovornost i pravo na održavanje kontakata s djetetom, otmice djece, mjere zaštite djeteta, uzdržavanje djece ili bivših partnera te druge posljedice razvoda ili rastave.

Partneri se potiču da preuzmu odgovornost za odluke o obitelji te da sporove najprije pokušaju riješiti izvansudski.

Postupkom mirenja može se dakle stvoriti konstruktivno ozračje za raspravu te osigurati poštena suradnja između roditelja uzimajući u obzir najbolje interese djeteta.

Na sljedećim stranicama možete doznati više o:

- [ključnim načelima i fazama mirenja](#)
- [posebnostima prekograničnih postupaka mirenja](#)
- [troškovima prekograničnih postupaka mirenja](#)
- [pravnom kontekstu prekograničnih postupaka mirenja](#)

Za detaljne informacije koje se odnose na određenu zemlju odaberite odgovarajuću zastavu.

Na koji način funkcionira?

Kao stranka u sporu možete podnijeti zahtjev za mirenje u svim državama članicama. U nekim državama članicama sudac može pozvati stranke u sporu na mirenje.

Ako su sve stranke suglasne s pokretanjem postupka mirenja, odabrani izmiritelj određuje raspored mirenja. Način odabira izmiritelja ovisi o državi – informacije o tome možete pronaći na odgovarajućim nacionalnim *web*-mjestima na desnoj strani ove stranice.

Pravni zastupnici mogu imati važnu ulogu pružajući strankama pravne informacije koje su im potrebne za donošenje informiranih odluka.

Sporazumi postignuti mirenjem mogu postati obvezujući ako to obje stranke zatraže. To se, primjerice, može postići uz sudsko odobrenje ili ovjeru javnog bilježnika.

Pravni zastupnici mogu preispitati sporazum postignut mirenjem kako bi bili sigurni da taj sporazum proizvodi pravne učinke u svim predmetnim pravnim sustavima.

Zašto biste trebali pokušati?

Imate mogućnost kontrolirati ishod vašeg spora.

Mirenje se odvija u prijateljskom ozračju u kojem stranka donosi odluke.

Mirenje vam omogućuje da preispitate i prilagodite opseg spora.

Donosite odluke i dogovarate se, ali od vas se ne očekuje da postignete sporazum.

Dajući priliku mirenju ne odričete se prava na pokretanje i vođenje sudskog postupka.

Riječ je o situaciji od koje koristi imaju sve stranke koje sudjeluju u mirenju.

Izmiritelj je nepristrana i osposobljena osoba koja će vam pomoći da sami dođete do rješenja.

U usporedbi sa suđenjem postupak mirenja relativno je jeftin.

Postupak mirenja relativno je brz. Može se jednostavno zakazati u vrijeme koje odgovara strankama i može se održavati na raznim lokacijama.

Mirenjem se omogućuje pronalaženje fleksibilnih (prilagođenih) rješenja te se pridonosi održavanju ili izgradnji budućih konstruktivnih odnosa i kontakata između stranaka.

Postoji mogućnost dobivanja potpore i savjeta pravnog zastupnika u postupku mirenja.

Postupcima mirenja može se smanjiti broj parnica u budućnosti.

Poveznica na stranicu [Pronađite izmiritelja](#).

Ograničenja postupka mirenja

Ako postoje indikacije da predmet nije primjeren za postupak mirenja ili da jedna stranka (ili obje) ne želi postupak mirenja, nužna je intervencija sudskih vlasti. Pri ispitivanju primjerenosti predmeta posebnu pozornost treba posvetiti utvrđivanju mogućih rizika, kao što su obiteljsko nasilje i njegovi razmjeri, zlorababa narkotika ili alkohola, zlostavljanje djece itd. O primjerenosti predmeta mora se odlučivati na pojedinačnoj osnovi te u skladu sa standardima koje primjenjuju izmiritelj i organizacije izmiritelja.

Posljednji put ažurirano: 18/01/2019

Stranicu održava Europska komisija. Informacije na ovoj stranici ne odražavaju nužno službeno stajalište Europske komisije. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest koja se odnosi na propise za autorska prava za europske stranice.

Prekogranični postupak obiteljskog mirenja - Belgija

Mirenje je uređeno Zakonom od 21. veljače 2005. Obiteljsko mirenje, kao svaki drugi oblik mirenja, može se provesti u okviru sudskog postupka (sudsko mirenje) ili izvansudskog postupka (dobrovoljno mirenje).

Mirenje pokrenuto na temelju zahtjeva jedne od stranaka ili na prijedlog suca proces je koji zahtijeva suglasnost stranaka.

Stranke se dogovaraju o odabiru miritelja (članak 1734., stavak 1. Zakona o sudovima) koji može imati ovlaštenje Savezne komisije za mirenje. Svaka stranka može u svakom trenutku prekinuti mirenje (članak 1729. Zakona o sudovima). Mirenje se može primijeniti na cjelokupni spor ili dio spora (članak 1735. stavak 2. Zakona o sudovima).

U svim primjenjivim slučajevima na obiteljskom sudu od trenutka podnošenja zahtjeva tajnik suda informira stranke o mogućnosti primjene postupka mirenja i daje im sve potrebne informacije o pokretanju postupka (članak 1253. b/1 Zakona o sudovima) U slučaju razvoda zbog nepomirljivih razlika sudac može

odrediti odgodu postupka u maksimalnom trajanju od mjesec dana kako bi stranke mogle dobiti više informacija o mirenju (članak 1255. stavak 6. točka 2. Zakona o sudovima). Odjeli za sporazumno rješavanje spora pri obiteljskom sudu (članak 731. Zakona o sudovima) temelje se na konceptu mirenja – suci su zaduženi uputiti stranke na mirenje iako ne donose konačnu odluku u predmetu.. Prema Zakonu o sudovima mirenje ne može provoditi sudac u svojstvu miritelja.

Postupak mirenja u potpunosti je povjerljiv, a miritelji su obvezani profesionalnom tajnom (članak 1728. stavak 1. Zakona o sudovima).

Postupak mirenja sastoji se od triju faza:

– sudac imenuje miritelja;

– sudac odgađa predmet i određuje drugi datum te definira naknadu troškova;

– rezultati mirenja: ako je mirenje dovršeno, stranke u pisanom obliku sastavljaju uvjete dogovora i potpisuju ih stranke (dogovor o mirenju) koje može potvrditi sudac. Ako mirenje nije dovršeno, stranke mogu pokrenuti (ili nastaviti) sudski spor ili suglasno zatražiti imenovanje drugog miritelja.

Iznos honorara, troškove i uvjete plaćanja unaprijed definiraju stranke i miritelj.

Poveznica na nacionalnu internetsku stranicu s popisom miritelja u obiteljskim stvarima: <http://www.fbc-cfm.be/fr/trouver-un-mediateur>

Poveznica na nacionalne internetske stranice s informacijama o obiteljskom mirenju ili mirenju općenito: <http://www.fbc-cfm.be/fr/mediation>

Poveznica na nacionalne propise o mirenju u obiteljskim stvarima: <http://www.fbc-cfm.be/fr/content/national-0>

Posljednji put ažurirano: 17/01/2017

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prekogranični postupak obiteljskog mirenja - Češka

Mirenje je u Češkoj uređeno Zakonom br. 202/2012 o mirenju (dalje u tekstu „Zakon“) koji je stupio na snagu 1. rujna 2012. i kojim se provodi Direktiva 2008/52/EZ o nekim aspektima mirenja u građanskim i trgovačkim stvarima.

Zakonom su uređeni pravni mehanizmi za mirenje u građanskim stvarima (uključujući i obiteljske stvari). Kako bi mogao biti upisan u registar izmiritelja i ovlašten raditi kao izmiritelj u skladu sa Zakonom, izmiritelj mora položiti stručni ispit.

Ako je to korisno i primjereno, sud može odrediti strankama da se sastanu s registriranim izmiriteljem najdulje tri sata i istodobno obustaviti postupak. Ako se stranka bez opravdanog razloga odbije sastati s izmiriteljem, sud je može iznimno kazniti tako da joj odbije dodijeliti dio troškova ili sve troškove postupka ako dobije spor.

Poveznica na češke internetske stranice s popisom registriranih izmiritelja koji se bave obiteljskim stvarima:

http://mediatori.justice.cz/MediatorPublic/Public/FR003_ZverejneniVybranychUdaju.aspx

Poveznica na češke internetske stranice s informacijama o postupku mirenja u obiteljskim stvarima i o mirenju općenito:

Internetske stranice nisu dostupne.

Poveznice na internetske stranice s pristupom češkom zakonodavstvu kojim je uređeno mirenje u obiteljskim stvarima:

<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6196>

http://www.cak.cz/assets/zakon-o-mediaci_aj.pdf (tekst Zakona na engleskom)

Posljednji put ažurirano: 06/03/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prekogranični postupak obiteljskog mirenja - Njemačka

Kratak uvod u obiteljsko mirenje u Njemačkoj

Izvadak iz letka o Obiteljskom zakonu (*Eherecht*) koji je objavilo Savezno ministarstvo pravosuđa i zaštite potrošača (*Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz*), str. 73.:

„6.2.5. Obiteljsko mirenje

Parovi koji su u postupku rastave ili razvoda braka često žele održati prijateljske obiteljske odnose. U takvim je slučajevima mirenje izvrsna alternativa sudskom postupku.

Pravni okvir za mirenje uspostavljen je Zakonom o mirenju (*Mediationsgesetz*), koji je stupio na snagu 26. srpnja 2012.

Mirenjem se pomaže strankama da pronađu prijateljsko rješenje svojeg spora uz pomoć nepristrane osobe (izmiritelj). Sudionici preuzimaju odgovornost za rješenje, a izmiritelj nema ovlasti za donošenje odluka.

To znači da se, za razliku od sudskog postupka, mogu utvrditi stvarni interesi i potrebe uključenih osoba i upotrijebiti kao osnova za rješenje prilagođeno pojedinom sukobu. U sudskim se odlukama manje uzimaju u obzir interesi uključenih osoba. Uključene osobe stoga spremnije prihvaćaju takva rješenja i ona su dugoročno učinkovitija. U okviru mirenja mogu se sklopiti ugovori, primjerice, o uzdržavanju, imovini, vlasništvu, roditeljskoj odgovornosti i pravima na kontakt.

U okviru brakorazvodne parnice sud može odrediti da bračni drugovi moraju pojedinačno ili zajedno nazočiti besplatnom informativnom predavanju o mirenju ili sudjelovati u nekoj drugoj vrsti izvansudskog rješavanja sporova u pogledu neriješenih povezanih pitanja [1] uz pomoć osobe ili tijela koje je imenovao sud te tražiti da dostave potvrdu o sudjelovanju (članak 135. Zakona o obiteljskim sporovima i o pitanjima izvanparnične nadležnosti – *Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit*, FamFG). Taj se nalog ne može zakonito izvršiti. Međutim, kad sud odlučuje o raspodjeli troškova, on može uzeti u obzir nepostupanje u skladu s nalogom (članak 150. stavak 4. Zakona o obiteljskim sporovima).”

Isto se primjenjuje na pitanja povezana s djecom u skladu s člankom 156. stavkom 1. rečenicama 3. i 5. i člankom 81. stavkom 2. br. 5 Zakona o obiteljskim sporovima. U takvim slučajevima sud može naložiti roditeljima da nazoče informativnom predavanju o mirenju ili da sudjeluju u nekoj drugoj vrsti izvansudskog rješavanja sporova. Taj se nalog ne može zakonski izvršiti, ali kad odlučuje o raspodjeli troškova, sud može uzeti u obzir nepostupanje u skladu s nalogom.

Poveznice na njemačke internetske stranice na kojima možete pronaći izmiritelje za obiteljske stvari

Mediation bei internationalen Kindschaftskonflikten (MiKK e. V.), Fasanenstraße 12, 10623 Berlin, Njemačka (mirenje u međunarodnim predmetima koji uključuju djecu)

<http://www.mikk-ev.de/>

- Zentrale Anlaufstelle für grenzüberschreitende Kindschaftskonflikte beim Internationalen Sozialdienst im Deutschen Verein (ZAnK), Michaelkirchstraße 17/18, 10179 Berlin, Njemačka (mirenje u prekograničnim predmetima koji uključuju djecu)

<http://www.zank.de/>

Poveznice na njemačke internetske stranice na kojima možete pronaći informacije o obiteljskom mirenju ili o mirenju općenito

- Bundesverband Mediation e.V. (BM), Wittestr. 30 K, 13509 Berlin

<http://www.bmev.de/>

- Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V. (BAFM), Spichernstraße 11, 10777 Berlin

<http://www.bafm-mediation.de/>

Poveznice na njemačko zakonodavstvo o obiteljskom mirenju

– Savezno ministarstvo pravosuđa i zaštite potrošača, Mohrenstraße 37, 10117 Berlin

<http://www.bmjv.de/>

– Zakon o promicanju mirenja i ostalih vrsta izvansudskog rješavanja sporova (*Gesetz zur Förderung der Mediation und anderer Verfahren der außergerichtlichen Konfliktbeilegung*) (BGBl. (*Bundesgesetzblatt*, Savezni službeni list) 2012. Dio I. br. 35 od 25. srpnja 2012.)

<http://www.bmjv.de/SharedDocs/Abteilungen/DE/AbtR/RA1.html?nn=1470004>

---

[1] Povezana pitanja uključuju sporove povezane s obiteljskom imovinom, prilagodbom mirovinskih prava, plaćanjima uzdržavanja, zajedničkim domom i troškovima u kućanstvu

Posljednji put ažurirano: 03/11/2017

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [\[et\]](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici već su prevedeni.

Prekogranični postupak obiteljskog mirenja - Estonija

Obiteljsko mirenje ili mirenje u brakorazvodnim parnicama posebno je namijenjeno roditeljima koji su u postupku razvoda braka ili rastave i kojima je potrebna pomoć nepristranog stručnjaka da izmiri njihova različita mišljenja te olakša komunikaciju i suradnju u pitanjima povezanim s budućim rješenjima u pogledu njihove djece, te sklapanje sporazuma o takvim pitanjima. Svrha postupka mirenja nije pomirenje nego postizanje prihvatljivih dogovora.

Od travnja 2015. usluga se stavlja na raspolaganje i financira na sljedeće načine:

tijela lokalne samouprave u kojoj dijete ima prebivalište upućuju na tu službu i pokrivaju dio troškova;

pokretanjem sudskog postupka u kojem sudac upućuje na službu, što stranke same financiraju ili, ako je moguće, podnose zahtjev za nacionalnu pravnu pomoć;

na inicijativu obaviještenog roditelja koji to sam financira ili upućivanjem na Estonsko udruženje izmiritelja (što stranke financiraju same).

Cijena koju stranke same plaćaju za postupak mirenja razlikuje se u različitim regijama. Jedan sastanak iznosi od 40 do 70 EUR u Talinu i drugim većim gradovima u Estoniji te od 35 do 50 EUR u ostalim dijelovima zemlje. Jedan sastanak traje 90 minuta i stranke mogu očekivati da će se u prosjeku održati od pet do šest sastanaka.

Uslugu obiteljskog mirenja mogu pružiti stručnjaci iz područja psihologije, socijalne skrbi (uključujući zaštitu djece i socijalni rad) ili prava koji su završili posebnu izobrazbu i imaju odgovarajuću stručnu potvrdu. Podaci za kontakt tih stručnjaka dostupni su na internetskim stranicama [Estonskog udruženja izmiritelja](#), okružnih sudova i lokalnih tijela vlasti.

U Estoniji su usluge obiteljskog mirenja uređene sljedećim zakonima:

[Zakonom o mirenju](#);

[Zakonom o socijalnoj skrbi](#);

[Obiteljskim zakonom](#) i

[Zakonom o parničnom postupku](#).

Jedan je od prioriteta programa rada estonske vlade za razdoblje 2015. – 2016. ojačati sustav zaštite djece, među ostalim i razvojem obiteljskog mirenja. Ministarstvo socijalnog rada i Ministarstvo pravosuđa trenutno surađuju na razvoju prijedloga za izmjenu zakona, propisa i administrativnih odredaba kojima se uređuje ta usluga u cilju poboljšanja njezine organizacije i financiranja.

U Estoniji rade i međunarodno kvalificirani izmiritelji koji su nadležni za slučajeve prekograničnog mirenja kada je jedan od roditelja odveo dijete u zemlju koja nije zemlja rođenja djeteta ni zemlja njegova uobičajenog boravišta. Radni su jezici estonski, engleski, ruski i finski. Izmiriteljima se moguće obratiti putem [zajedničke adrese e-pošte](#) udruženja.

Posljednji put ažurirano: 03/04/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prekogranični postupak obiteljskog mirenja - Irska

Zakonom o mirenju iz 2017. nisu izričito obuhvaćena prekogranična mirenja, a mirenje na temelju Zakona u svim je slučajevima dobrovoljno. Ako se prekogranično obiteljsko mirenje provodi u Irskoj, primjenjuju se odredbe Zakona.

Zakon o mirenju iz 2017. <http://www.irishstatutebook.ie/eli/2017/act/27/enacted/en/html> stupio je na snagu 1. siječnja 2018. Zakon sadržava odredbe o sveobuhvatnom zakonskom okviru kojim se promiče rješavanje sporova mirenjem kao alternativa sudskom postupku. Temeljni je cilj Zakona promicati mirenje kao održivu i učinkovitu alternativu sudskim postupcima, čime se smanjuju pravni troškovi, ubrzava rješavanje sporova te ublažavaju stres i ogorčenost koji su česti u sudskim postupcima.

Zakon:

sadržava opća načela za postupke mirenja koje provode kvalificirani izmiritelji – članci 6. – 8.;

predviđa uvođenje kodeksa prakse za postupke mirenja koje provode kvalificirani izmiritelji – članak 9.

predviđa povjerljivost komunikacije između stranaka tijekom postupka mirenja – članak 10.;

predviđa mogućnost osnivanja Vijeća za mirenje koje bi nadziralo razvoj prakse u tom području – članak 12.;

uvodi obvezu za pravne savjetnike i odvjetnike da strankama savjetuju da razmotre mirenje kao sredstvo rješavanja spora – članci 14. i 15.;

predviđa mogućnost da sud, na vlastitu inicijativu ili inicijativu stranaka, pozove stranke da razmotre mirenje kao sredstvo rješavanja spora – članak 16.; predviđa učinak mirenja na rokove zastare i prekluzivne rokove – članak 18.; predviđa mogućnost da sud pri određivanju troškova postupka iz članka 16. Zakona, ako to smatra pravičnim, u obzir uzme neopravdano odbijanje ili propuštanje stranke u postupku da razmotri mirenje ili neopravdano odbijanje ili propuštanje stranke da sudjeluje u mirenju na poziv suda u skladu s člankom 16. – članci 20. i 21.;

Područjem primjene Zakona obuhvaćeni su svi građanski postupci koji se mogu pokrenuti pred sudom osim određenih iznimaka iz članka 3.

Posljednji put ažurirano: 24/07/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prekogranični postupak obiteljskog mirenja - Grčka

Obiteljsko mirenje

Izraz „*obiteljsko mirenje*“ odnosi se na vrstu izvansudskog rješavanja obiteljskih sporova (tj. financijskih sporova i sporova povezanih s imovinskim pravima između bračnih drugova, sličnih sporova koji proizlaze iz suživota ili odnosa između roditelja i djece te drugih obiteljskih sporova) kojom se strankama pomaže da zajednički postignu uzajamno prihvatljivo rješenje.

I. Institucija *mirenja* (*διαμεσολάβηση*) uvedena je u grčki pravosudni sustav **Zakonom br. 3898/2010** o mirenju u građanskim i trgovačkim stvarima (Službeni list, serija I., br. 211/16-10-2010) kojim je provedena Direktiva 2008/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008.

U skladu s člankom 2. Zakona 3898/2010 „sporovi u području privatnog prava mogu se uputiti na mirenje na temelju sporazuma između stranaka pod uvjetom da je predmet spora na raspolaganju stranaka“, dok je u članku 8. istog Zakona predviđeno sljedeće: „1. Stranke ili njihovi pravni zastupnici, ili u slučaju pravnih osoba ovlaštene osobe, sudjeluju u mirenju u pratnji odvjetnika. 2. Izmiritelja određuju stranke ili treća osoba prema njihovu izboru.

3. Postupak mirenja određuje izmiritelj u dogovoru sa strankama, koje ga mogu obustaviti kad god to žele. Postupak mirenja povjerljiv je i tijekom postupka ne vodi se službeni zapisnik. Tijekom mirenja izmiritelj može komunicirati i sastajati se sa svakom strankom.“ Nakon okončanja postupka izmiritelj mora sastaviti zapisnik (članak 9. Zakona 3898/2010) u kojem je naveden postignuti sporazum, koji su potpisali izmiritelj, stranke i odvjetnici stranaka. Ako je tako zatražila barem jedna stranka, izmiritelj mora položiti zapisnik i u tajništvo mjesno nadležnog prvostupanskog suda te on tada postaje izvršiv.

Izmiritelj prima naknadu po satu, za najviše 24 sata, što uključuje vrijeme provedeno pripremajući se za mirenje. Stranke i izmiritelj mogu dogovoriti drukčiji način mirenja. Naknada izmiritelja dijeli se među strankama na jednake dijelove, osim ako su se dogovorile drukčije. Svaka stranka snosi troškove svojeg odvjetnika. Utvrđuje se naknada po satu koja se preispituje odlukom ministra pravosuđa, transparentnosti i ljudskih prava.

(Vidi <http://www.diamesolavisi.gov.gr/>)

II. Nadalje, **člankom 214.B stavkom 1. Zakona o pamičnom postupku**, koji je umetnut člankom 7. Zakona br. 4055/2012, uvedena je institucija *sudskog mirenja* (*δικαστική μεσολάβηση*). U skladu s tim člankom „sporovi u okviru privatnog prava mogu se rješavati i uporabom sudskog mirenja. Uporaba sudskog mirenja izborna je i može se održati prije podnošenja tužbe ili za vrijeme trajanja postupka.“ U stavku 3. posljednjem podstavku istog članka navedeno je da „zainteresirana strana može, posredstvom odvjetnika koji djeluje u njezino ime, podnijeti pisani zahtjev u kojem traži upućivanje predmeta sucu izmiritelju“. Nastavak članka glasi „4. Sud na kojem se vodi postupak može, u bilo kojem trenutku, ovisno o predmetu i uzimajući u obzir sve okolnosti, pozvati stranke da upotrijebe sudsko mirenje u cilju rješavanja spora i, istodobno, na temelju suglasnosti stranka, može odgoditi raspravu na kratko vrijeme, ali ne dulje od šest mjeseci. 5. Ako stranke postignu sporazum, sastavlja se zapisnik. Zapisnik potpisuju izmiritelj, stranke i odvjetnici stranaka, a izvornik se pohranjuje u tajništvu prvostupanskog suda na kojem se održavalo mirenje. Nakon polaganja zapisnika o mirenju u tajništvu prvostupanskog suda, ako je iz njega razvidno da su se stranke složile da postoji potraživanje, on čini izvršivi akt u skladu s člankom 904. stavkom 2. točkom (c) Zakona o pamičnom postupku.“ Na troškove sudskog mirenja primjenjuje se Zakon o pružanju pravne pomoći građanima s niskim prihodima (Zakon 3226/2004).

Dvije su važne odredbe novi **članak 116.A Zakona o pamičnom postupku**, (ubačen člankom 1. stavkom 2. Zakona br. 4335/2015), u kojem je navedeno da „u bilo kojem trenutku tijekom postupka i u svim postupcima sud potiče na... izbor mirenja kao izvansudskog načina rješavanja sporova i **članak 214.C Zakona o pamičnom postupku** u kojem je navedeno da „sud predlaže da stranke pribjegnju mirenju ako je to primjereno s obzirom na okolnosti predmeta. Ako je prijedlog suda prihvaćen, rasprava o predmetu odgađa se za tri mjeseca. Isto se primjenjuje ako stranke same odluče pribjeći mirenju dok je postupak u tijeku.“

U Grčkoj ne postoji zakon kojim se posebno uređuje obiteljsko mirenje pa se stoga primjenjuju prethodno navedena opća pravila o mirenju i sudskom mirenju. Parovi različitog državljanstva — koji su vjenčani ili žive zajedno u izvanbračnoj zajednici — stvaraju dvokulturalne obitelji i, u slučaju razvoda ili rastave, osim običnih pitanja povezanih s obiteljskim sporovima (npr. roditeljska odgovornost, skrbništvo, kontakt s djetetom, uzdržavanje djeteta, imovinska pitanja među bračnim drugovima) u prekograničnim predmetima mogu nastati još veće poteškoće, na primjer otmica djeteta. U takvim predmetima mogu se izravno primijeniti prethodno opisana pravila o mirenju i sudskom mirenju. Ona su u skladu s već primjenjivim pravilima iz članka 7. stavka 2. točke (c) Haške konvencije iz 1980. i članka 55. stavka 2. točke (e) Uredbe (EZ) br. 2201/2003 (Uredba Bruxelles II.a).

Posljednji put ažurirano: 18/01/2017

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [es](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Prekogranični postupak obiteljskog mirenja - Španjolska

1. Postupak obiteljskog mirenja

Obiteljsko je mirenje u Španjolskoj potpuno dobrovoljno, a kako bi se olakšala provedba među ostalim prekograničnog obiteljskog mirenja, u općem zakonodavstvu o mirenju izričito se dopušta njegovo provođenje videokonferencijskim sustavima ili drugim elektroničkim sredstvima koja omogućuju prijenos zvuka ili slike. Stranke mogu pristupiti mirenju prije početka sudskog postupka, tijekom postupka, a čak i nakon njegova završetka kako bi se promijenio ishod ili olakšala provedba sudske odluke. Ako to učine prije početka postupka i postignu dogovor, sudski se postupak skraćuje jer se tada pokreće pojednostavljeni postupak u kojem obje stranke izlažu dogovor pred obiteljskim sudom (*Juzgado de Familia*), koji dogovor odobrava ako nije u suprotnosti sa zakonom ili s interesima maloljetna djeteta ili djeteta s invaliditetom koje par ima. Ako par nema maloljetne djece ni djece s invaliditetom, stranke mogu otići izravno javnom bilježniku; on će na temelju dogovora sastaviti javnobilježnički akt, koji ima jednake učinke na dogovor kao i sudska odluka.

Ako stranke ne pristupe mirenju prije početka sudskog postupka, sudac može, uzimajući u obzir okolnosti predmeta, odlučiti da bi stranke trebale pristupiti mirenju; obiteljski će ih sud tada uputiti na besplatan informativni sastanak. Ako odluče pristupiti mirenju, sudski se postupak ne obustavlja, osim ako stranke

zatraže prekid postupka. Ako se naposljetku postigne dogovor, sud ga odobrava. Međutim, ako stranke ne postignu odgovor ili odbiju pristupiti mirenju, sudac donosi odluke o svim pitanjima o kojima se stranke ne slažu.

Obiteljsko se mirenje ne primjenjuje ako je u tijeku sudski postupak zbog rodno uvjetovanog nasilja između stranaka.

Informativni je sastanak besplatan, no troškove mirenja snose stranke, osim ako ostvaruju pravo na besplatnu pravnu pomoć. Sve informacije o tome što pravna pomoć podrazumijeva i koje zahtjeve osobe moraju ispunjavati kako bi imale pravo na nju možete pronaći na:

<http://www.mjjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/servicios-ciudadano/tramites-gestiones-personales/asistencia-juridica-gratuita>

2. Zanimanje obiteljskog miritelja i pristup miriteljima

Miritelji moraju imati sveučilišnu diplomu ili završeno više strukovno obrazovanje, a moraju proći i posebno osposobljavanje kako bi mogli provoditi postupak mirenja u za to ovlaštenim ustanovama.

Za provođenje postupka obiteljskog mirenja nije nužno biti upisan u registre, no postoje registri u koje se miritelji mogu upisati na nacionalnoj razini (*Registro de Mediadores e Instituciones de Mediación* – Registar miritelja i ustanova za mirenje, čije su internetske stranice navedene u nastavku) i na razini autonomnih zajednica.

Kad je riječ o potonjoj razini, gotovo su sve autonomne zajednice uspostavile javnu službu za mirenje. Informacije o tome možete pronaći u odjeljku posvećenom mirenju na njihovim institucijskim internetskim stranicama, gdje se uz manje ili više pojedinosti objašnjava kako sustav mirenja funkcionira te se regulira registar miritelja, ako postoji, i navodi se poveznica na njega. Na internetskim se stranicama obično nalaze i obrasci za podnošenje zahtjeva za mirenje, u kojima se upućuje na specijalizirane agencije osnovane radi provođenja postupka mirenja.

Pri pronalasku obiteljskog miritelja razlikuju se dvije situacije: održava li se mirenje nakon početka sudskog postupka ili neovisno o njemu. Ako se mirenje traži nakon što je sudski postupak već započeo, nadležni obiteljski sud uputit će stranke tijelima zaduženima za mirenje koja su mu pridružena. S druge strane, ako se mirenje primjenjuje prije sudskog postupka ili izvan njega, stranke će same morati pronaći obiteljskog miritelja. Za to bi mogli biti korisni sljedeći izvori informacija:

– prethodno spomenuti Registar miritelja i ustanova za mirenje na nacionalnoj razini: <http://www.mjjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/areas-tematicas/registros/mediadores-instituciones>,

– sljedeće ustanove koje predlaže Ministarstvo pravosuđa: <https://www.administraciondejusticia.gob.es/paj/publico/pagaj/home/>,

– službe za mirenje u pojedinačnim provincijama koje predlaže Državno sudbeno vijeće (*Consejo General del Poder Judicial*): <http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion/Organos-judiciales-que-ofrecen-mediacion/Mediacion-Familiar/>,

– službe za mirenje koje su osnovale autonomne zajednice; informacije o njima obično se mogu pronaći na institucijskim internetskim stranicama autonomnih zajednica.

Osim toga, više informacija o postupku obiteljskog mirenja, primjenjivom zakonodavstvu, službama za mirenje u raznim autonomnim zajednicama i o povezanim formalnostima može se pronaći na internetskim stranicama Državnog sudbenog vijeća: <http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion>.

Posljednji put ažurirano: 11/12/2017

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prekogranični postupak obiteljskog mirenja - Francuska

Međunarodni i europski instrumenti za suradnju potiču primjenu postupaka prekograničnog obiteljskog mirenja kako bi se postiglo mirno i brzo rješavanje sporova. Francuska je u okviru svojeg središnjeg tijela uspostavila jedinicu za poticanje primjene postupka mirenja u prekograničnim sporovima. Važno je navesti i nacionalne propise koji se odnose na postupke mirenja, a mogu se primjenjivati u prekograničnim slučajevima.

Nacionalni pravni okvir:

Zakon br. 95-125 od 8. veljače 1995., dopunjen Odlukom br. 2012-66 od 22. srpnja 1996. o sudskom mirenju u Francuskoj. Svaki sudac imenovan za vođenje postupka može uz pristanak stranaka odrediti miritelja – kvalificiranu, nepristranu i neovisnu treću osobu.

Pravilnik br. 2011-1540 od 16. studenoga 2011., kojim se prenosi Direktiva br. 2008/52/EZ od 21. svibnja 2008., izmijenio je Zakon od 8. veljače 1995. Taj zakon definira mirenje kao svaki strukturirani proces kojim dvije ili više stranaka pokušavaju postići dogovor, s ciljem sporazumnog rješavanja spora uz pomoć treće osobe. Njime se uspostavlja sustav koji je zajednički svim postupcima mirenjima.

Odlukom od 2. prosinca 2003. ([članci R.451-66 i sljedeći Zakona o socijalnom radu i obitelji](#)) i odlukama od 12. veljače 2004. i 19. ožujka 2012. uvedena je državna diploma iz područja obiteljskog mirenja. Međutim, trenutačno nije obvezno posjedovanje takve diplome za rad u svojstvu obiteljskog miritelja, s obzirom na to da obiteljsko mirenje nije uređena profesija.

Miritelji rade kao članovi udruge ili samostalno.

Obiteljsko mirenje može se primijeniti:

1) prije sudskog postupka: riječ je o standardnom obiteljskom mirenju; u tom slučaju miritelja imenuju izravno stranke;

2) u okviru sudskog postupka: Članak 1071. Zakona o parničnom postupku, članci 255. i 373-2-10 Građanskog zakonika;

sudac obiteljskog suda strankama može predložiti primjenu mjere mirenja te nakon njihova pristanka odrediti obiteljskog miritelja koji će započeti postupak. sudac obiteljskog suda može naložiti strankama da se susretnu s obiteljskim miriteljem, koji će ih obavijestiti o predmetu i odvijanju obiteljskog mirenja. Sudac obiteljskog suda može potvrditi dogovor postignut pri obiteljskom mirenju (članci 1534., 1565. i sljedeći Zakona o parničnom postupku). Sudac potvrđuje dogovor osim ako utvrdi da takav dogovor ne štiti dovoljno interes djeteta, da nije riječ o dobrovoljnom pristanku roditelja (članak 373-2-7. stavak 2. Građanskog zakonika) ili da općenito može narušiti javni poredak.

Troškovi: Prvi informativni sastanak s obiteljskim miriteljem besplatan je za korisnika. Obiteljsko mirenje pretpostavlja financijsko sudjelovanje stranaka prema službenom pravilniku o naknadama za usluge mirenja, koje se plaćaju po sastanku i po osobi, a definirane su ovisno o prihodima stranaka. Kada je osoba korisnik pravne pomoći, država preuzima troškove obiteljskog mirenja, a nacionalni pravilnik o naknadama predviđa povećanje naknade za odvjetnika ako je mjeru mirenja naredio sudac obiteljskog suda.

Poveznica na primjenjive odredbe Zakona o parničnom postupku: [ovdje](#) (56 Kb)

Poveznica na [informativnu stranicu Ministarstva pravosuđa](#) o obiteljskom mirenju

Poveznica na popis miritelja: kako biste pronašli najbližu službu obiteljskog mirenja, unesite pojam za pretraživanje: „*médiation familiale* obiteljsko mirenje” (obiteljsko mirenje) u okvir „*catégories*” (kategorije) na stranici [Justice en région \(Pravosuđe u regiji\)](#).

Međunarodno obiteljsko mirenje:

Međunarodno obiteljsko mirenje predviđeno je instrumentima međunarodne suradnje u obiteljskim stvarima (Haška konvencija od 25. listopada 1980. i Uredba Bruxelles II bis) s ciljem omogućivanja sporazumnog rješenja povratka djeteta u slučaju međunarodne otmice ili dogovora o korištenju prava na posjećivanje djeteta.

Zainteresirane osobe mogu učiniti sljedeće:

1) obratiti se miriteljima koji rade samostalno ili u okviru udruge: popis miritelja ovlaštenih za rad na međunarodnim obiteljskim predmetima naveden je na sljedećoj adresi: <http://www.justice.gouv.fr/26139> (ili kliknuti [ovdje](#)).

2) **zatražiti mjeru mirenja kontaktiranjem jedinice osnovane u okviru središnjeg tijela: jedinica za međunarodno obiteljsko mirenje osnovana je u okviru francuskog Ministarstva pravosuđa (CMFI). Kod svakog novog prekograničnog slučaja jedinica nudi svoju pomoć prije, za vrijeme i/ili nakon sudskih postupaka, kao dopunsku mjeru. Postignuti dogovori koje, prema potrebi, potvrđuju pravni zastupnici stranaka, podnose se sudovima uključenih država. Kada jedan od roditelja od središnjeg tijela zatraži međunarodno obiteljsko mirenje, takvo tijelo prijedlog predstavlja drugom roditelju. Postupak mora biti na dobrovoljnoj osnovi: proces međunarodnog obiteljskom mirenja ne smije se prisilno pokrenuti.**

U okviru svoje misije provođenja postupaka međunarodnog obiteljskog mirenja jedinica osnovana pri središnjem tijelu potpuno nepristrano i povjerljivo predstavlja stajalište svakog od roditelja.

Mirenje provedeno u okviru jedinice za međunarodno obiteljsko mirenje Ministarstva pravosuđa je besplatno. Zahtjev se zajedno s dokumentima o postupku koji je u tijeku ili je već proveden u Francuskoj ili u inozemstvu šalje na sljedeću adresu:

Ministère de la Justice

Direction des affaires civiles et du Sceau – BDIP

Cellule de médiation familiale internationale

13 place Vendôme

75 042 Paris Cedex 01

Zahtjev se može poslati i elektroničkom poštom: entraide-civile-internationale@justice.gouv.fr

Poveznica na mrežnu stranicu francuskog Ministarstva pravosuđa (jedinica za međunarodno obiteljsko mirenje): <http://www.justice.gouv.fr/justice-civile-11861/enlevement-parental-12063/la-mediation-21106.html>

Posljednji put ažurirano: 19/01/2017

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prekogranični postupak obiteljskog mirenja - Hrvatska

MIRENJE

U Republici Hrvatskoj od 1. studenoga 2015. godine na snazi je novi Obiteljski zakon („Narodne novine“, broj 103/15), koji se sastoji od 10 zasebnih dijelova te čijim je sedmim zasebnim dijelom uređeno područje obveznog savjetovanja i obiteljske medijacije.

Obvezno savjetovanje je oblik pomoći članovima obitelji da donesu sporazumne odluke o obiteljskim odnosima vodeći posebnu brigu o zaštiti obiteljskih odnosa u kojima sudjeluje dijete te o pravnim posljedicama nepostizanja sporazuma i pokretanju sudskih postupaka u kojima se odlučuje o osobnim pravima djeteta. Obvezno savjetovanje provodi stručni tim centra za socijalnu skrb nadležnog prema mjestu djetetova prebivališta, odnosno boravišta, ili prema mjestu zadnjeg zajedničkog prebivališta, odnosno boravišta bračnih ili izvanbračnih drugova. Obvezno savjetovanje ne provodi se prije pokretanja postupka ovrhe i osiguranja sukladno Obiteljskom zakonu. U obveznom savjetovanju sudjeluju članovi obitelji osobno i bez punomoćnika.

Obvezno savjetovanje provodi se: 1. prije pokretanja postupka radi razvoda braka u kojem postoji zajedničko maloljetno dijete i 2. prije pokretanja ostalih sudskih postupaka o ostvarivanju roditeljske skrbi i osobnih odnosa s djetetom. Obvezno savjetovanje prije pokretanja postupka radi razvoda braka ne provodi se u odnosu na bračnog druga ili oba bračna druga: 1. lišena poslovne sposobnosti, ako nisu u stanju shvatiti značenje i posljedice postupka ni uz stručnu pomoć, 2. nesposobna za rasuđivanje ili 3. koji su nepoznatog prebivališta i boravišta.

Obvezno savjetovanje pokreće se na zahtjev stranke koji se podnosi centru za socijalnu skrb u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik. Centar za socijalnu skrb je dužan nakon primitka zahtjeva za provođenje obveznog savjetovanja zakazati sastanak i pozvati stranke. Iznimno, ako centar za socijalnu skrb procijeni da u okolnostima konkretnoga slučaja zajednički sastanak ne bi bio svrhovit ili ako to jedna ili obje stranke iz opravdanih razloga zahtijevaju, zakazat će se i provesti odvojeni razgovori sa strankama.

Obiteljska medijacija je postupak u kojem članovi obitelji sudjeluju dobrovoljno. Iznimno, obavezan je prvi sastanak obiteljske medijacije prije pokretanja postupka radi razvoda braka.

Obiteljska medijacija je postupak u kojem stranke nastoje sporazumno riješiti spor iz obiteljskih odnosa uz pomoć jednog ili više obiteljskih medijatora. Obiteljski medijator je nepristrana i posebno educirana osoba koja je upisana u registar obiteljskih medijatora. Glavna svrha postupka obiteljske medijacije je postizanje plana o zajedničkoj roditeljskoj skrbi i drugih sporazuma u vezi s djetetom. Uz ostvarenje te svrhe, u postupku obiteljske medijacije stranke se mogu sporazumjeti i o svim drugim spornim pitanjima imovinske i neimovinske naravi.

Obiteljska medijacija se ne provodi: 1. u slučajevima kada prema procjeni stručnog tima centra za socijalnu skrb ili obiteljskog medijatora zbog obiteljskog nasilja nije moguće ravnopravno sudjelovanje bračnih drugova u postupku medijacije, 2. ako su jedan ili oba bračna druga lišeni poslovne sposobnosti, a nisu u stanju shvatiti značenje i pravne posljedice postupka ni uz stručnu pomoć, 3. ako su jedan ili oba bračna druga nesposobni za rasuđivanje i 4. ako bračni drug ima nepoznato prebivalište i boravište.

Obiteljska medijacija se može provoditi neovisno o sudskom postupku prije pokretanja sudskog postupka, za vrijeme njegova trajanja ili nakon dovršetka sudskog postupka. Obiteljska medijacija ne provodi se prije pokretanja postupka ovrhe i osiguranja sukladno Obiteljskom zakonu. Iznimno, sud može tijekom postupka ovrhe radi ostvarivanja osobnih odnosa s djetetom predložiti strankama da pristupe obiteljskoj medijaciji. Naime, sud može nakon što sasluša stranke i s obzirom na okolnosti slučaja odgoditi ovrhu za trideset dana te naložiti stručni razgovor s djetetom ili predložiti strankama da pristupe obiteljskoj medijaciji radi sporazumnog rješavanja spora, ako je to potrebno, sud može posebnom odlukom detaljnije precizirati ostvarivanje osobnih odnosa za vrijeme trajanja stručnog razgovora ili obiteljske medijacije, s tim da sud neće postupiti na ovaj način ako je obiteljska medijacija bila bezuspješno pokušana ili ako je nužno žurno postupanje.

Obiteljski medijator i druge osobe uključene u postupak obiteljske medijacije dužne su čuvati povjerljive informacije i podatke za koje su saznale tijekom postupka obiteljske medijacije u odnosu na treće osobe, osim: 1. ako je priopćenje informacija nužno za provedbu ili ovrhu sporazuma ili 2. ako je priopćenje informacija nužno radi zaštite djeteta čija je dobrobit ugrožena ili radi uklanjanja opasnosti od teške psihičke ili fizičke povrede integriteta osobe. Obiteljski medijator je dužan uputiti stranke u opseg načela povjerljivosti.

U pogledu sporazuma postignutog u obiteljskoj medijaciji, Obiteljskim zakonom propisano je da plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi ili drugi sporazumi postignuti u postupku obiteljske medijacije moraju biti u pisanom obliku i potpisani od svih stranaka te da stječu svojstvo ovršne isprave ako ih sud na prijedlog stranaka u izvanparničnom postupku odobri.

Ako se stranke ne sporazume o planu o zajedničkoj roditeljskoj skrbi, odnosno o drugom spornom obiteljskom odnosu, obiteljski medijator će u izvješću o obustavi postupka obiteljske medijacije navesti jesu li obje stranke aktivno sudjelovale. Izvješće o obustavi obiteljske medijacije uručuje se sudionicima. Obiteljski medijator će sudu koji je zastao s postupkom radi provođenja obiteljske medijacije dostaviti izvješće o obustavi obiteljske medijacije. U slučaju da stranke tijekom sudskog postupka sporazumno predlože rješavanje spora u postupku obiteljske medijacije, sud može zastati s postupkom, u kojem slučaju će odrediti rok od tri mjeseca u kojem stranke mogu pokušati riješiti spor u postupku obiteljske medijacije. U slučaju da tijekom sudskog postupka sud procijeni da ima izgleda za sporazumno rješavanje spornih obiteljskih odnosa, on također može predložiti strankama postupak obiteljske medijacije. Ako stranke pristanu na postupak obiteljske medijacije, sud će zastati s postupkom te odrediti rok od tri mjeseca u kojem stranke mogu pokušati spor riješiti u postupku obiteljske medijacije. Ako stranke u roku od tri mjeseca, koji je sud odredio za provođenje obiteljske medijacije, nisu uspjele spor riješiti u postupku obiteljske medijacije ili ako stranke predlože nastavak sudskog postupka prije isteka toga roka, sud će nastaviti s postupkom. Prije odlučivanja o zastoju postupka sud je dužan procijeniti je li zastoj prikladan s obzirom na potrebu žurnog postupanja u predmetima u kojima se odlučuje o pravima i interesima djeteta.

Obiteljski medijator u postupku obiteljske medijacije dužan je informirati sudionike da vode računa o dobrobiti djeteta, a u postupku obiteljske medijacije može omogućiti djetetu izražavanje mišljenja uz pristanak njegovih roditelja.

Obiteljski medijator koji je provodio postupak obiteljske medijacije ne smije sudjelovati u pisanju stručnog mišljenja, obiteljske procjene niti smije na drugi način sudjelovati u sudskom postupku u kojem se odlučuje o sporu među strankama koje su sudjelovale u obiteljskoj medijaciji, osim u zakonom propisanim slučajevima.

Ako obiteljsku medijaciju provode obiteljski medijatori zaposleni u sustavu socijalne skrbi, stranke ne plaćaju naknade za rad obiteljskih medijatora. Ako obiteljsku medijaciju provode obiteljski medijatori izvan sustava socijalne skrbi, troškove njihova sudjelovanja snose stranke.

U postupcima obiteljske medijacije na odgovarajući se način primjenjuju odredbe kojima se uređuje mirenje.

Za daljnje informacije vidjeti:

Obiteljski zakon (Narodne novine br. 103/15)

Pravilnik o obiteljskoj medijaciji (Narodne novine br. 106/14)

Zakon o mirenju (Narodne novine br. 18/11)

Posljednji put ažurirano: 23/08/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prekogrančni postupak obiteljskog mirenja - Italija

Obiteljsko mirenje postupak je koji bračni drugovi ili partneri koji se suočavaju s poteškoćama mogu dobrovoljno odlučiti primijeniti kako bi riješili svoje sporove uz pomoć jednog ili više izmiritelja. Zadaća je izmiritelja olakšati komunikaciju i pružiti pomoć parovima u rješavanju emocionalnih i materijalnih aspekata rastave (podjele imovine, plaćanja naknade za uzdržavanje, dodjele bračnog stana itd.). Njihova zadaća uključuje i poticanje para da postignu sporazum koji najbolje odgovara potrebama svih članova obitelji.

Postupak mirenja općenito je uređen Zakonom od 28. ožujka 2010., kako je izmijenjen, o „provedbi članka 60. Zakona br. 69 od 18. lipnja 2009. o mirenju u svrhu rješavanja građanskih i trgovačkih sporova”.

Tim se zakonom utvrđuje postupak za izvansudsko rješavanje sporova u pogledu **prenosivih prava**. Za određena pitanja koja su izričito navedena, postupak mirenja **preduvjet** je kako bi se dokument kojim se pokreće postupak smatrao dopuštenim.

U pitanjima obiteljskog prava postupak mirenja potrebno je prethodno primijeniti isključivo u slučaju sporova koji se odnose na sporazume povezane s obiteljskim poduzećem (npr. ugovore kojima **vlasnik poduzeća** potpuno ili djelomično prenosi svoje **poduzeće** na jednog ili više potomaka).

U slučaju svih ostalih obiteljskih sporova postupak je mirenja dobrovoljan.

Međutim, u postupcima skrbištva nad djetetom sud može donošenje presude kako bi bračni drugovi uz pomoć stručnjaka pokušali primijeniti postupak mirenja radi postizanja sporazuma, posebno u pogledu zaštite moralnih i materijalnih interesa djeteta ili djece.

Postupak mirenja može se voditi **uz pomoć javnih ili privatnih tijela** propisno upisanih u **registar tijela za mirenje** koji vodi Ministarstvo pravosuđa.

Popis tijela za mirenje može se pronaći na sljedećem *web*-mjestu:

 <https://mediazione.giustizia.it/ROM/ALBOORGANISMIMEDIAZIONE.ASPX>

Odvjetnici upisani u talijansku odvjetničku komoru izmiritelji su prema pravu.

U mnogim općinama **uslugama obiteljskog mirenja** moguće je pristupiti putem centara za obiteljsko savjetovanje, socijalnih službi ili lokalnih subjekata u zdravstvenom sektoru.

Drugi postupak, koji se razlikuje od postupka mirenja, a isto je tako namijenjen izvansudskom rješavanju sporova jest **potpomognuto pregovaranje**. Taj je postupak uređen Zakonom od 12. rujna 2014. kako je izmijenjen Zakonom br. 162 od 10. studenoga 2014.

Potpomognuto pregovaranje odnosi se na sporazum (poznat pod nazivom „sporazum postignut pregovaranjem”) kojim stranke postižu dogovor o „suradnji u dobroj vjeri radi sporazumnog rješavanja spora”. Kako bi sporazum bio valjan, mora biti sastavljen u pisanom obliku **uz pomoć jednog ili više odvjetnika**, i mora se odnositi na prenosiva prava.

Za razliku od sporazuma postignutih u okviru postupka mirenja, sporazumi postignuti pregovaranjem **izvršivi** su i podrazumijevaju registriranje sudske hipoteke.

Kao i postupak mirenja, postupak pregovaranja može biti obavezan ili dobrovoljan.

U pitanjima obiteljskog prava postupak potpomognutog pregovaranja uvijek je dobrovoljan.

Tim se zakonom uređuje postupak **potpomognutog pregovaranja u pitanjima koja se odnose na rastavu i razvod** radi postizanja nagodbe davanjem suglasnosti ili izmjenom prethodno utvrđenih uvjeta.

Kad je riječ o **parovima bez maloljetne djece** (ili odrasle djece bez poslovne sposobnosti), sporazum se dostavlja državnom odvjetniku na nadležnom sudu koji, pod uvjetom da ne pronađe nikakve nepravilnosti, obavješćuje odvjetnike o tome da ne postoje prepreke postizanju nagodbe.

U slučaju parova s maloljetnom djecom (ili odraslom djecom bez poslovne sposobnosti), sporazum se u roku od 10 dana mora poslati uredu državnog odvjetnika na nadležnom sudu radi provjere jesu li njime zajamčeni interesi djece. Ako je ishod pozitivan, državni odvjetnik izdaje odobrenje. U protivnom, državni odvjetnik šalje ocjenu predsjedniku suda koji u sljedećih 30 dana saziva stranke.

Sporazum postignut i odobren na taj način ima **učinke i primjenjuje se umjesto odredaba o sudskoj rastavi ili razvodu** te se njime izmjenjuju uvjeti navedeni u tim odredbama.

Nakon stupanja na snagu Zakona br. 76 od 20. svibnja 2016. postupak potpomognutog pregovaranja može se primjenjivati i u slučaju raskida **registriranog partnerstva između osoba istoga spola**.

Posljednji put ažurirano: 04/02/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prekogranični postupak obiteljskog mirenja - Cipar

U Cipru trenutno nije uspostavljen zakonski postupak mirenja.

Posljednji put ažurirano: 13/05/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prekogranični postupak obiteljskog mirenja - Latvija

Kako bi olakšala upotrebu alternativnih načina rješavanja sporova, Republika Latvija donijela je Zakon o mirenju (na snazi od 18. lipnja 2014.).

Model mirenja koji sud preporučuje u građanskom postupku stupio je na snagu 1. siječnja 2015. Suci su obvezni strankama ponuditi mogućnost mirenja radi rješavanja spora u različitim fazama postupka (nakon pokretanja postupka, tijekom pripreme predmeta za suđenje i na pripremnom ročištu, kao i tijekom sudskog postupka do okončanja razmatranja merituma predmeta).

Radi promicanja mirenja kao načina rješavanja sporova provedeno je nekoliko projekata.

1. *Besplatno savjetovanje o mirenju, tzv. okrugli stol o mirenju, koje Vijeće ovlaštenih izmiritelja nudi na sudovima (za obiteljske, ali i druge sporove)*

Od 15. rujna 2016. Ministarstvo pravosuđa zajedno s Vijećem ovlaštenih izmiritelja provodi pilot-projekt u kojem svatko tko sudu podnese zahtjev za rješavanje građanskog spora ima mogućnost dobiti jedan sat besplatnog savjetovanja ovlaštenog izmiritelja. Besplatno savjetovanje ovlaštenih izmiritelja koje preporučuje sud dostupno je na nekoliko sudova u Rigi i u cijeloj Latviji. U okviru projekta ovlašteni izmiritelj tijekom savjetovanja stranke u predmetu obavješćuje o sadržaju, postupku i uvjetima procesa mirenja te procjenjuje postoji li mogućnost rješavanja tog spora mirenjem.

2. *Projekt – Besplatno mirenje u obiteljskim sporovima*

Od 1. siječnja 2017. osobe mogu dobiti državnu potporu u okviru programa koji se financira iz državnog proračuna – mogućnost pohađanja pet besplatnih sastanaka s ovlaštenim izmiriteljem radi rješavanja neslaganja među roditeljima koja utječu na interese djeteta i pronalaženja načina za poboljšanje odnosa među članovima obitelji. Državna potpora u okviru projekta obuhvaća prvih pet sastanaka radi mirenja (svaki 60 minuta) koje vodi ovlašteni izmiritelj te su besplatni za stranke. Ako se spor ne riješi u prvih pet sastanaka, troškove ostalih usluga trebaju snositi stranke. Ovlašteni izmiritelj ili Vijeće ovlaštenih izmiritelja procjenjuje ispunjuje li osoba uvjete za postupak mirenja. Informacije o projektu dostupne su dotičnim osobama putem sudova, što se prenosi na općine, socijalne službe, obiteljske sudove itd.

Cilj je projekta pružiti pomoć 300 parova, omogućujući roditeljima da riješe obiteljske sporove i neslaganja koja razmatra sud, kao i one koji još nisu u sudskom postupku. Projektom se posebno želi podržati brakove ili barem riješiti neslaganja na način koji omogućuje očuvanje poštovanja među roditeljima djeteta te osigurava njihova daljnja komunikacija kako bi mogli zajednički odlučivati o raznim pitanjima svakodnevne skrbi, odgoja i obrazovanja djeteta.

Popis ovlaštenih izmiritelja uključenih u projekt dostupan je na: [http://sertificetmediatori.lv/](http://sertificetmediatori.lv)

Posljednji put ažurirano: 13/06/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši

prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici već su prevedeni.

Prekogranični postupak obiteljskog mirenja - Luksemburg

Propisi

Obiteljsko mirenje uređeno je Zakonom od 24. veljače 2012. o mirenju u građanskim i trgovačkim stvarima i Uredbom Velikog Vojvodstva od 25. lipnja 2012. kojima se uređuje postupak ovlaštenja sudskog i obiteljskog miritelja, program i potrebno obrazovanje iz područja mirenja te održavanje besplatnih informativnih sastanaka. ((Mém A br. 37 od 5. ožujka 2012., vidjeti <http://legilux.public.lu/eli/etat/leg/loi/2012/02/24/n1/jo>).

U članku 1251-1 stavku 2. Novog zakona o parničnom postupku navode se predmeti u kojima sudac strankama može predložiti „obiteljsko mirenje“. Riječ je o predmetima:

- razvoda, zakonske rastave, rastave kada je riječ o parovima koji su sklopili registrirano partnerstvo, uključujući likvidaciju, podjelu zajedničke imovine i nedjeljivog vlasništva;
- obveze uzdržavanja, sudjelovanja u troškovima kućanstva, obveze uzdržavanja djece i uživanja roditeljskih prava.

Postupak

Može se primijeniti postupak standardnog mirenja ili sudskog obiteljskog mirenja. Postupak standardnog mirenja može pokrenuti svaka stranka neovisno o predmetu, podložno primjeni članka 1251-22 stavka 2. Novog zakona o parničnom postupku te bez sudskog postupka ili arbitraže. Načini organizacije postupka mirenja pismeno se određuju sporazumom koji potpisuju stranke i miritelj. Prema pravilima za standardno mirenje stranke se mogu koristiti uslugama miritelja kojeg je ovlastilo Ministarstvo pravosuđa ili uslugama neovlaštenog miritelja.

Ako se pred sudom pokrene postupak za rješavanje spora koji je obuhvaćen kategorijama u članku 1251-2 Novog zakona o parničnom postupku, sud strankama može predložiti obiteljsko mirenje. On organizira besplatni informativni sastanak koji vode ovlašteni miritelj ili miritelj koji nije ovlašten za rad u državi Luksemburg pod uvjetom da ispunjava zahtjeve identične ili relevantno usporedive s onima u drugoj državi članici Europske unije u skladu s člankom 1251-3 stavkom 1. trećim podstavkom Novog zakona o parničnom postupku. Svaki sljedeći sastanak naplaćuje se 57 € (iznos određen Uredbom Velikog Vojvodstva). Sudac određuje trajanje postupka mirenja, koje ne može premašiti tri mjeseca. Međutim, trajanje mirenja može se produžiti prema dogovoru sa strankama. Fizičke osobe koje nemaju dovoljna financijska sredstva mogu zatražiti financijsku pomoć za cjelokupni postupak obiteljskog mirenja. Važno je navesti da svi dogovori postignuti tijekom postupka mirenja imaju jednaku dokaznu snagu kao i sudske odluke. Dogovori postignuti tijekom mirenja, neovisno o tome jesu li sklopljeni u stranoj državi ili na nacionalnoj razini, izvršni su na području Europske unije prema prethodno navedenoj Direktivi 2008/52

/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o nekim aspektima mirenja u građanskim i trgovačkim stvarima. Kada predsjednik okružnog suda potvrdi potpuni ili djelomični dogovor, taj dogovor postaje izvršan. U slučaju obiteljskog mirenja, sudac provjerava je li dogovor u skladu s javnim poretkom te s interesima djece, može li se spor riješiti mirenjem i ima li miritelj u navedenom sporu ovlaštenje Ministarstva pravosuđa.

Popis ovlaštenih miritelja:

http://www.mj.public.lu/professions/mediation_en_matiere_civile_commerciale/Liste_des_mediateurs_agrees.pdf

Opće informacije o mirenju u obiteljskim i trgovačkim stvarima:

http://www.mj.public.lu/professions/mediation_en_matiere_civile_commerciale/

Posljednji put ažurirano: 18/04/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prekogrančni postupak obiteljskog mirenja - Mađarska

Posjetite stranicu [Mirenje u državama članicama](#) na kojoj se nalaze informacije o postupcima mirenja dostupnima u obiteljskim stvarima.

Posljednji put ažurirano: 11/12/2017

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prekogrančni postupak obiteljskog mirenja - Malta

Zakoni kojima je uređeno mirenje

Primjenjivi zakon na Malti jest poglavlje 474., odnosno [Zakon o mirenju](#).

Što je mirenje?

Kada par vodi spor oko obiteljskih pitanja, partneri mogu zatražiti pomoć miritelja koji će im pomoći da dođu do sporazumnog rješenja bez pokretanja službenog postupka na sudu. U skladu s malteškim pravom, mirenje je obavezan korak koji par mora proći prije pokretanja postupka za rastavu pred građanskim sudom (obiteljski odjel).

Tko je miritelj i koja je njegova uloga?

Miritelj je osoba koja pomaže strankama da dođu do sporazumnog rješenja. On je nepristrana i nezavisna osoba koju imenuje sud. U nekim slučajevima stranke same biraju miritelja uz naknadu. Svi su miritelji stručno kvalificirani za tu ulogu. Većinom su to obiteljski terapeuti, socijalni radnici ili odvjetnici. Miritelj nikada ne može svjedočiti na sudu o onome što je rečeno u postupku mirenja ako stranke nastave sa sudskim slučajem.

Tko se može prijaviti za mirenje?

Mirenje se može upotrebljavati u sljedećim slučajevima:

za rastavu ili razvod (pod uvjetom da u slučaju razvoda supružnici žive odvojeno četiri godine ili dulje);

za uzdržavanje supružnika;

za uređivanje pitanja u vezi s djetetom rođenim izvan braka, na primjer skrbi i skrbništva, prava na posjećivanje i uzdržavanje;

za izmjenu ugovora o rastavi ili razvodu;

za izmjenu ugovora kojim su uređeni skrb i skrbništvo te stranke nad djetetom, prava na posjećivanje ili uzdržavanje.

Osoba ne mora biti u braku da bi se prijavila za mirenje.

Kako započinje postupak mirenja i od čega se sastoji?

Da bi pristupila mirenju, zainteresirana stranka mora podnijeti dopis upućen tajniku suda kojim se traži dopuštenje za pokretanje postupka mirenja. U dopisu se moraju navesti ime i adresa obje stranke te broj osobne iskaznice osobe koja podnosi takav dopis. Dopis ne mora potpisati odvjetnik da bi bio valjan.

Dopis se podnosi tajništvu obiteljskog suda i postupak je potpuno besplatan.

Mirenje se može pokrenuti i obavješću, no taj se postupak upotrebljava kada se obje stranke slažu oko većine pravnih pitanja. U obavijesti su navedene iste pojedinosti kao i u dopisu, uz razliku da stranke također predstavljaju ugovor koji su izradili njihovi odvjetnici ili zajednički javni bilježnik. Obavijesti moraju potpisati obje stranke i njihov javni bilježnik ili oba njihova odvjetnika i njihov javni bilježnik.

Nakon što se podnese dopis ili obavijest, imenuje se miritelj s popisa koji utvrđuje sud. Stranke mogu i same privatno odabrati miritelja ako se slažu. Miritelj će strankama poštom poziv s datumom na koji trebaju doći na sud. Saslušanje se održava u privatnoj prostoriji u kojoj su prisutni samo miritelj i odvjetnici stranaka ako stranke to žele. Za mirenje nije potrebna prisutnost odvjetnika.

Miritelj će sa strankama ispitati mogućnost pomirenja. Ako miritelj smatra da postoji mogućnost da brak ili veza uspije, može poslati par na savjetovanje i obustaviti mirenje. Ako stranke smatraju da njihov brak ili veza više ne funkcionira, miritelj će pokušati pomoći strankama da postignu dogovor o svojoj djeci i imovini.

Ako stranke uspiju postići dogovor, miritelj sastavlja i čita ugovor i ako su stranke zadovoljne sadržajem ugovora, miritelj će službeno predati ugovor u tajništvo da bi ga mogao vidjeti sudac. Ako sudac odobri sadržaj, stranke mogu otići javnom bilježniku koji će objaviti ugovor i učiniti ga službenim.

Ako se stranke ne mogu dogovoriti, mirenje se zaključuje i stranke su ovlaštene pokrenuti sudski slučaj. Stranke moraju pokrenuti postupak pred građanskim sudom (obiteljski odjel) u roku od dva mjeseca od zaključenja mirenja. U slučaju da stranke propuste pokrenuti postupak u zadanom roku, par će ponovno morati započeti postupak putem mirenja.

Što ako jedna od stranaka živi u inozemstvu?

Prekogrančni spor jest spor u kojem barem jedna stranka ima domicil ili uobičajeno boravište na Malti, a druga stranka ima domicil ili uobičajeno boravište u drugoj državi članici na datum:

kada se stranke slože koristiti se mirenjem nakon nastanka spora;

kada sud odredi mirenje;

kada nastane obveza mirenja u skladu s nacionalnim pravom ili

u predmetima u kojima sud donese rješenje ili nalog, od datuma takvog rješenja ili naloga.

U takvom slučaju osoba koja boravi ili ima domicil u inozemstvu putuje na Maltu ili daje punomoć za zastupanje svojem odvjetniku na Malti i zatim putuje na Maltu samo da bi potpisala ugovor o rastavi. S druge strane, ako osoba koja ima domicil ili uobičajeno boravište na Malti ne zna gdje boravi njezin partner (npr. ako je otišao s Malte ili napustio partnera), treba podnijeti dopis za mirenje u kojem navodi tu činjenicu pod prisegom te se dopis odmah zaključuje i navedena osoba pokreće sudski slučaj protiv kuratora odsutne stranke kojeg imenuje sud.

Posljednji put ažurirano: 11/01/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prekogranični postupak obiteljskog mirenja - Nizozemska

Mirenje je uvijek dopušteno i primjenjuje se posebno u okviru građanskog prava i javnog prava. Mirenje je dobrovoljno. U Nizozemskoj je u pripremi zakonodavstvo koje uključuje mjere za promicanje kvalitete.

U Nizozemskoj postoje različiti registri izmiritelja. MfN je savez najvećih udruženja izmiritelja i vodi opsežan registar izmiritelja. U registar MfN-a mogu se upisati samo izmiritelji koji ispunjavaju pažljivo razmotrene kriterije u pogledu kvalitete. Na primjer, postoje pravila postupanja izmiritelja. *Web*-mjesto MfN-a sadržava i neovisne informacije o mirenju i izmiriteljima u Nizozemskoj.

Drugi je registar međunarodni registar ADR. *Web*-mjesto tog registra omogućuje pronalaženje izmiritelja i obuhvaća informacije o temama povezanim s mirenjem.

U pravnom sustavu Nizozemske postoji i inicijativa za mirenje. To znači da okružni sud ili prizivni sud u kojemu je postupak u tijeku obavješćuje uključene stranke o mogućnosti odabira mirenja. Prizivni sud stranke može uputiti i na roditeljsko savjetovanje na kojem se mirenjem može tražiti moguće rješenje problema.

Ostala tijela u kojima se mogu dobiti informacije o mirenju jesu Juridisch Loket (ured za pravne informacije i pomoć) i Raad voor de Rechtsbijstand (Vijeće za pravnu pomoć).

U određenim se okolnostima troškovi mirenja mogu nadoknaditi u cijelosti ili djelomično.

Poveznice

<http://www.nmi-mediation.nl/>

<http://www.adr-register.com/nl>

<http://www.rechtspraak.nl/hoe-werkt-het-recht/mediation-naast-rechtspraak>

<http://www.juridisch.nl/>

<http://www.rechtsbijstand.nl/>

Posljednji put ažurirano: 23/10/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prekogranični postupak obiteljskog mirenja - Austrija

U austrijskim predmetima u području obiteljskog prava sud nastoji pronaći mirno rješenje. U tu svrhu može naložiti i uvodno predavanje o mirenju ili preporučiti mirenje (članak 107. stavak 3. br. 2. Zakona o izvanparničnim postupcima, *Außerstreitgesetz*). Iako binacionalni timovi miritelja ispunjavaju zahtjeve obiteljskog mirenja u Austriji, moraju ih na *ad hoc* osnovi sastaviti Savezno ministarstvo pravosuđa (*Bundesministerium für Justiz*) kao središnje tijelo i privatne udruge za mirenje.

Posljednji put ažurirano: 03/09/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prekogranični postupak obiteljskog mirenja - Poljska

Postupci mirenja u obiteljskim sporovima i sporovima za razvod i rastavu braka

Mirenje je dobrovoljan, povjerljiv način rješavanja sporova u kojem strane sukoba ili spora pokušavaju same postići dogovor uz pomoć neutralnog i nepristranog izmiritelja. O pitanjima o kojima će se razgovarati tijekom mirenja odlučuju sudionici. Pitanja o kojima se nastoji postići dogovor mogu se odnositi na sljedeće: mirenje bračnih drugova, utvrđivanje uvjeta za rastavu, oblike roditeljske odgovornosti, kontakte s djecom, zadovoljavanje obiteljskih potreba, uzdržavanje i dječji doplatk te imovinska i stambena pitanja. Mirenjem mogu biti obuhvaćena i pitanja u pogledu putovnice, odluke o obrazovanju djeteta, kontakti sa širim članovima obitelji i/ili upravljanje djetetovom imovinom.

Koristi mirenja

- Mirenjem se pridonosi smanjenju razine negativnih osjećaja i razumijevanju vlastitih potreba i potreba drugih čime se smanjuje psihološko opterećenje povezano sa sukobom.

Kako se pitanje upućuje na mirenje?

- Mirenje se može provoditi prije pokretanja sudskog postupka ili nakon njegova pokretanja, na temelju sudske odluke.
- U svakom slučaju za mirenje je potrebna suglasnost stranaka.
- Stranke mogu podnijeti zahtjev za mirenje u bilo kojoj fazi postupka.

Tko odlučuje o izboru izmiritelja?

- Izmiritelja zajednički biraju stranke ili ga imenuje sud uzimajući u obzir prvenstveno osobe s popisa trajnih izmiritelja.

Koliko mirenje može trajati?

- Postupci mirenja koji su pokrenuti na temelju sudske odluke ne bi trebali trajati dulje od 3 mjeseca, ali se mogu produžiti na temelju zajedničkog zahtjeva ili iz nekog drugog valjanog razloga ako se time olakšava postizanje dogovora.

Postupak mirenja

- Po primitku sudske odluke, izmiritelj se obraća strankama kako bi odredio datum i mjesto sastanka.
- Izmiritelj objašnjava pravila i tijek postupka mirenja i pita stranke pristaju li na mirenje.
- Mirenje je razgovor između stranaka u nazočnosti izmiritelja. Mogući su i sastanci u četiri oka između izmiritelja i jedne od stranaka.
- Stranke mogu odlučiti da neće sudjelovati u postupku mirenja.
- Mirenje je povjerljivo. Izmiritelj ne smije otkriti pojedinosti mirenja trećim osobama. Zapisnik ne sadržava presude ili stajališta stranaka.
- Izmiritelj ne smije svjedočiti o činjenicama kojih je postao svjestan tijekom provođenja mirenja, osim ako ga stranke oslobode obveze čuvanja tajnosti.

Koji su mogući ishodi mirenja?

- Mirenje može završiti uzajamno prihvatljivom nagodbom koju su potpisale stranke.

- U postupcima za razvod ili rastavu braka mirenje može završiti pomirenjem i/ili dogovorom između bračnih drugova ili oblikovanjem zajedničkih pravnih stajališta. Ta su stajališta osnova za rješenje spora na sudu.
- Izmiritelj strankama uručuje primjerak zapisnika.
- Izmiritelj podnosi sudu zapisnik i postignutu nagodbu.
- Nagodba sklopljena u postupku mirenja i koju je odobrio sud ima pravnu valjanost sudske nagodbe i njome se zaključuje postupak.
- Sud odbija odobriti nagodbu ako je protivna zakonu ili načelima života u zajednici, ako joj je svrha zaobići zakon, ako je zbnjujuća ili sadržava proturječnosti.
- Ako nagodba koja je bila proglašena izvršivom nije stvarno izvršena, može se uputiti sudskom izvršitelju.
- Ako nagodba nije postignuta, stranke mogu nastojati ostvariti svoja prava u sudskim postupcima.

Koliki je trošak mirenja?

Troškove mirenja snose stranke. Svaka stranka obično plaća pola troškova, osim ako su se stranke dogovorile drukčije.

Stranka može zatražiti izuzeće od troškova mirenja.

Neovisno o ishodu postupka, sud može stranci naložiti vraćanje troškova zbog očito nerazumnog odbijanja sudjelovanja u mirenju.

Ako se nagodba postigne prije početka sudske rasprave, stranci se vraća 100 % iznosa sudskih pristojbi.

Ako se nagodba postigne pred izmiriteljem u kasnijoj fazi postupka (nakon početka sudske rasprave), vraća se 75 % iznosa sudskih pristojbi.

U postupcima za razvod braka ili rastavu, ako su se stranke pomirile pred prvostupanjskim sudom i povukle tužbu, vraća se 100 % iznosa sudske pristojbe plaćene u trenutku pokretanja postupka. Ako su se stranke pomirile prije zaključenja postupka pred drugostupanjskim sudom, vraća se 50 % pristojbe plaćene za podnošenje žalbe.

U slučaju izvansudskog mirenja, naknadu koja se plaća izmiritelju određuje centar za mirenje ili se stranke dogovaraju o naknadi s izmiriteljem prije početka mirenja.

Posljednji put ažurirano: 20/05/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prekogranični postupak obiteljskog mirenja - Portugal

OBITELJSKO MIRENJE U PORTUGALU

Načelo dobrovoljnog sudjelovanja i odobravanja sporazuma

Mirenje je u Portugalu dobrovoljno. Stranke u obiteljskom sporu o djeci ili bračnim partnerima mogu se dogovoriti da će primijeniti javno ili privatno obiteljsko mirenje. Stranke na mirenje može uputiti i sud, ali im ne može mirenje nametnuti bez njihove suglasnosti. Pristup obiteljskom mirenju moguć je prije pokretanja sudskog postupka ili postupka u matičnom uredu (*Conservatória do Registo Civil*) ili nakon pokretanja postupka. **U svakom slučaju, sporazum o obiteljskim stvarima mora biti odobren da bi bio izvršiv.** Zastupnici stranaka (ako ih ima) također mogu sudjelovati u mirenju i u praksi nekad i sudjeluju. U Zakonu br. 29/2013 od 19.4. detaljno su opisana opća načela koja se primjenjuju na mirenje.

Mirenje na sudu

Ako stranke pristupe **obiteljskom mirenju prije podnošenja tužbe** i ako je postignut sporazum, one bi od **matičnog ureda prema vlastitom izboru trebale zatražiti da odobri** sporazum. Takvim sporazumima mogu biti obuhvaćena pitanja koja se odnose na bračne partnere (npr. razvod, plaćanje uzdržavanja bračnim partnerima, obiteljski dom, zadržavanje prezimena bivšeg bračnog partnera) i pitanja koja se odnose na djecu (npr. sporazum o roditeljskoj odgovornosti priložen sporazumu o razvodu ili sporazumu o plaćanju uzdržavanja punoljetnim potomcima). Ako se sporazum odnosi na roditeljsku odgovornost za maloljetnike, prije nego što ga matični ured može odobriti, Ured javnog tužitelja (*Ministério Público*) izdat će o njemu mišljenje.

Ako se mirenje održava prije pokretanja sudskog postupka i **ako mu je isključiva svrha dogovoriti se o roditeljskoj odgovornosti za maloljetnike** (bez priloženog sporazuma o razvodu ili sudskoj rastavi), stranke će morati zatražiti od nadležnog suda da odobri sporazum.

Ako **se obiteljsko mirenje provodi dok je u tijeku sudski postupak**, postupak je sljedeći.

U sudskim postupcima o roditeljskoj odgovornosti (npr. skrbništvo, posjećivanje, novac za uzdržavanje maloljetnika) održava se posebna tehnička faza rasprave i mirenja. Ako stranke ne postignu dogovor nakon što ih je sudac pozvao na sastanak, sudac odgađa razgovore za dva do tri mjeseca i stranke upućuje na jedan od sljedećih alternativnih mehanizama: mirenje, ako su stranke suglasne ili zatraže upućivanje, ili posebnu tehničku raspravu koju provode službe suda za tehničku potporu. Po isteku razdoblja odgode razgovori počinju ponovno i, ako je s pomoću jedne od prethodno navedenih metoda postignut sporazum, sud ga razmatra i odobrava. Ako sporazum nije postignut, počinje suđenje.

U načelu je u građanskim postupcima, uključujući među bračnim partnerima (npr. razvod i sudska rastava, plaćanje uzdržavanja bračnim partnerima i bivšim bračnim partnerima, dodjela obiteljskog doma, ako nema početnog sporazuma) člankom 273. Zakona o parničnom postupku (*Código de Processo Civil*) dopušteno sudu da odgodi postupak i uputi predmet na mirenje, osim ako se jedna od stranaka protivi upućivanju.

U skladu s člankom 272. stavkom 4. Zakona o parničnom postupku, stranke mogu zatražiti odgodu postupka i na temelju uzajamnog sporazuma na razdoblje od tri mjeseca te pokrenuti mirenje na vlastitu inicijativu.

Ako je mirenjem postignut sporazum dok su u prethodno opisanim slučajevima postupci u tijeku, stranke moraju **zatražiti da ga sud odobri**.

Postupci povezani s obiteljskim stvarima koji su u nadležnosti matičnog ureda moraju se pokretati na temelju prethodne suglasnosti objiju stranaka, a u protivnom su u nadležnosti suda. Iz tog razloga prije pokretanja postupka može biti koristan pristup mirenju na inicijativu stranaka. U članku 14. stavku 3. Zakona br. 272/2001 od 13.1. navedeno je da bi matičar, nakon pokretanja postupka u matičnom uredu, trebao obavijestiti bračne drugove koji traže razvod braka o postojanju usluga mirenja. Tom odredbom dopušteno je strankama da pristupe mirenju radi pomirenja bračnih drugova ili preispitivanja sporazuma o roditeljskoj odgovornosti, koji je priložen sporazumu o razvodu braka, dok je u tijeku postupak za sporazumni razvod braka, ako je Ured javnog tužitelja podnio takav zahtjev.

Izbor javnog ili privatnog izmiritelja, trajanje i trošak mirenja

Općenito je pravilo da obiteljsko mirenje traje **najdulje tri mjeseca**, što se temelji na načelu iz članka 272. stavka 4. Zakona o parničnom postupku. Mirenje može trajati dulje samo u iznimnim i opravdanim slučajevima.

Ako stranke pristupe **privatnom mirenju**, morat će platiti naknadu izmiritelju. Taj iznos, pravila i raspored mirenja utvrđeni su u protokolu za mirenje koji su potpisale stranke i izmiritelj na početku mirenja. Ministarstvo pravosuđa vodi popis javnih i privatnih izmiritelja s kojeg stranke mogu odabrati privatnog miritelja: <http://www.dgpj.mj.pt/sections/gral/mediacao-publica>.

Ako žele pristupiti **javnom mirenju**, stranke bi se trebale obratiti Uredu za alternativno rješavanje sporova (*Gabinete de Resolução Alternativa de Conflitos*) Glavne uprave za politiku i pravosuđe i zatražiti sastanak prije mirenja. Sastanak se može zakazati telefonom, *elektroničkom poštom* ili s pomoću

internetskog obrasca. Tijekom sastanka prije mirenja potpisuje se protokol o mirenju između stranaka i izmiritelja. Utvrđuje se vremensko razdoblje, raspored sastanaka i objašnjavaju postupovna pravila.

Trošak javnog obiteljskog mirenja iznosi 50 EUR za svaku stranku, neovisno o broju zakazanih sastanaka. Taj iznos od 50 EUR plaća svaka stranka na početku javnog mirenja. Stranke ne plaćaju naknade izmiritelja koji su u javnom sustavu. Njih plaća Glavna uprava za politiku i pravosuđe prema propisanim tarifama.

Sastanci u okviru javnog mirenja mogu se održavati u prostorijama Glavne uprave za politiku i pravosuđe ili u prostorijama u općini u kojoj stranka ima prebivalište.

U postupku javnog mirenja stranke mogu izabrati izmiritelja s popisa odabranih javnih izmiritelja. Ako one to ne učine, Ured za alternativno rješavanje sporova Glavne uprave za politiku i pravosuđe imenovat će jednog od miritelja s popisa javnih miritelja uzimajući u obzir blizinu mjestu prebivališta stranaka. To se imenovanje u načelu obavlja elektroničkim putem.

Ako stanke imaju pravo na **pravnu pomoć**, njome se može pokriti trošak mirenja.

Prekogranično mirenje i zajedničko mirenje

U slučaju **prekograničnog spora**, kada nisu mogući sastanci u četiri oka, moguće se koristiti sustavima videokonferencije za olakšavanje mirenja.

U Portugalu se **izmiritelji iz drugih država članica** mogu ne samo registrirati kako bi bili uključeni na popis obiteljskih izmiritelja koji vodi Ministarstvo pravosuđa (koji uključuje javne i privatne izmiritelje), nego mogu biti odabrani i da budu uvršteni na popis javnih obiteljskih izmiritelja (na temelju javnog natječaja). To će u oba slučaja biti pod istim uvjetima koji se primjenjuju na nacionalne izmiritelje.

U Portugalu je **dopušteno zajedničko mirenje** u javnom i privatnom sustavu mirenja. Zajedničko mirenje može se održati samo na temelju izbora stranaka ili na prijedlog izmiritelja, ako on smatra da je to najbolji pristup u određenom slučaju.

Korisne poveznice

Posjetite <http://www.dgjp.mj.pt/sections/gral/mediacao-publica> za: *poveznicu* na nacionalno zakonodavstvo o mirenju, *poveznicu* na pristup javnim i privatnim obiteljskim izmiriteljima, *poveznicu* na pristup informacijama o obiteljskom mirenju i mirenju općenito.

Zahtjevi za javno mirenje podnose se pozivom na + 351 808 26 2000, *elektroničkom poštom* na smf@gral.mj.pt ili internetskim obrascem koji se nalazi na <http://smf.mj.pt/>.

Završna napomena

Informacije navedene u ovom obrascu opće su prirode, nisu iscrpne i nisu obvezujuće za kontaktnu točku, Europsku pravosudnu mrežu u građanskim i trgovačkim stvarima ili sudove ili bilo koje druge osobe. One ne isključuju potrebu za provjerom primjenjivog zakonodavstva.

Posljednji put ažurirano: 28/01/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prekogranični postupak obiteljskog mirenja - Rumunjska

Zakonom br. 192/2006 uređeni su mirenje i profesija izmiritelja, a on uključuje opće odredbe, odredbe o profesiji izmiritelja (certificiranje izmiritelja, obustava i zabrana obavljanja djelatnosti, Vijeće za mirenje, organizacija i obavljanje profesije izmiritelja, prava i obveze izmiritelja, odgovornost izmiritelja), postupku mirenja (postupak prije sklapanja sporazuma o mirenju, sporazum o mirenju, postupak mirenja, zaključenje postupka mirenja) i posebne odredbe o obiteljskim sporovima i kaznenim stvarima.

Stranke mogu sudjelovati na informativnom sastanku o prednostima mirenja, uključujući, prema potrebi, nakon pokretanja sudskog postupka pred nadležnim sudom u cilju rješavanja sporova na taj način. Dokaz o sudjelovanju na informativnom sastanku o prednostima mirenja jest potvrda koju izdaje izmiritelj koji je pružio informacije. Postupak informiranja o prednostima mirenja mogu voditi sudac, tužitelj, pravni savjetnik, odvjetnik ili javni bilježnik i u tim slučajevima to se potvrđuje u pisanom obliku.

Predmet mirenja ne smije uključivati isključivo osobna prava, poput prava o statusu osobe ili druga prava koja stranke ne mogu ostvarivati u skladu sa sporazumom ili nekim drugim aktom.

Mirenje se provodi jednako za sve osobe, neovisno o rasi, boji kože, nacionalnosti, etničkom podrijetlu, jeziku, vjeri, spolu, mišljenju, članstvu u političkoj stranci, imovinskom stanju ili društvenom podrijetlu.

Mirenje je aktivnost od javnog interesa. Pri izvršavanju svojih dužnosti izmiritelj nema ovlasti odlučivanja o sadržaju nagodbe koju će postići stranke, već im može pomoći da provjere njezinu zakonitost. Mirenje se može održavati između dvije ili nekoliko stranaka. Stranke imaju pravo slobodno izabrati svojeg izmiritelja. Mirenje mogu obavljati jedan ili više izmiritelja. Sudska i arbitražna tijela te sva druga tijela sa sudskim funkcijama obavješćuju stranke o mogućnosti i prednostima postupka mirenja i potiču ih na uporabu tog načina za rješavanje sporova.

Stranke mogu zatražiti od javnog bilježnika da ovjeri nagodbu. Dokument je koji je sastavio javni bilježnik i kojim ovjerava nagodbu u sporazumu o mirenju izvršiv.

Stranke sporazuma o mirenju mogu sudu podnijeti zahtjev za donošenje odluke o potvrđivanju njihove nagodbe. Nadležno je tijelo okružni sud koji je nadležan u mjestu u kojem jedna od stranaka ima prebivalište / boravište / sjedište ili okružni sud koji je nadležan u mjestu u kojem je sklopljen sporazum o mirenju. Odluka kojom sud potvrđuje nagodbu stranaka donosi se *in camera* i izvršiva je.

Posebne odredbe o obiteljskim sporovima. Mirenje se može upotrijebiti za rješavanje sporova među bračnim drugovima u pogledu nastavka braka, podjele bračne imovine, ostvarivanja roditeljskih prava, uspostave prebivališta djeteta, doprinosu roditelja za uzdržavanje djeteta ili drugih sporova koji nastanu između bračnih partnera u pogledu prava koja imaju u skladu sa zakonom. Sporazumi o mirenju između stranaka u stvarima/sporovima povezanim sa ostvarivanjem roditeljskih prava, doprinosom roditelja za uzdržavanje djeteta ili s odlučivanjem o prebivalištu djeteta sklapaju se u obliku sudske nagodbe. Sporazum bračnih drugova o rastavi braka i rješavanju dodatnih pitanja povezanih s razvodom stranke podnose sudu koji je nadležan za donošenje presude o razvodu braka.

Izmiritelj osigurava da ishod mirenja nije u suprotnosti s najboljim interesima djeteta, potiče roditelje da prvenstveno vode računa o potrebama djeteta i osigurava da preuzimanje roditeljske odgovornosti ili *de facto* rastava ili razvod nemaju štetan utjecaj na odgoj i razvoj djeteta.

Prije sklapanja sporazuma o mirenju ili, prema potrebi, tijekom postupka izmiritelj s dužnom pozornošću provjerava ima li u odnosu među strankama zlostavljanja ili nasilja te hoće li učinci takvog stanja utjecati na mirenje i odlučuje je li u takvim okolnostima primjereno postići nagodbu mirenjem. Ako tijekom mirenja sazna za činjenice koje ugrožavaju odgoj ili normalan razvoj djeteta ili znatno štete najboljim interesima djeteta, izmiritelj mora taj problem prijaviti nadležnom tijelu.

Zakon br. 217/2003 o sprečavanju i suzbijanju obiteljskog nasilja sadržava odredbe o institucijama kojima su povjerene dužnosti sprečavanja i suzbijanja obiteljskog nasilja (čija je dužnost usmjeriti stranke u sporu na mirenje), o subjektima za sprečavanje i suzbijanje obiteljskog nasilja (uključujući centre za

potporu namijenjene nasilnicima koji pružaju usluge savjetovanja i obiteljskog mirenja te mogu na zahtjev stranaka pitanja obiteljskog nasilja uputiti na mirenje), o nalogu za zaštitu i o financiranju u području sprečavanja i suzbijanja obiteljskog nasilja.

U pamičnom postupku sudac preporučuje strankama da riješe spor na prijateljski način mirenjem i tijekom postupka pokušava pomiriti stranke pružajući im potrebne smjernice.

U sporovima u kojima se može primijeniti postupak mirenja, sudac može pozvati stranke na informativni sastanak o prednostima uporabe tog postupka. Ako to smatra nužnim s obzirom na okolnosti predmeta, sudac preporučuje strankama mirenje kako bi osigurale prijateljsko rješavanje spora u bilo kojoj fazi sudskog postupka. Mirenje nije obvezno za stranke.

Ako sudac preporučuje mirenje, stranke se (ako nisu pokušale riješiti svoj spor mirenjem prije podnošenje tužbe sudu) moraju obratiti izmiritelju kako bi ih obavijestio o prednostima mirenja. Po primitku informacija stranke odlučuju jesu li suglasne da se njihov spor riješi mirenjem.

Ako se stranke pomire, sudac potvrđuje njihovu nagodbu u presudi koju donosi.

U slučaju razvoda, uz zahtjev za razvod može se priložiti sporazum o razvodu braka koji su bračni drugovi postigli mirenjem i, prema potrebi, sporazum o rješenju dodatnih pitanja povezanih s razvodom.

Zakon br. 272/2004 o zaštiti i promicanju prava djece uključuje odredbe o pravima djece (građanska prava i slobode, alternativno obiteljsko okruženje i skrb, zdravlje i dobrobit djece, obrazovanje te rekreacijske i kulturne aktivnosti), odredbe o posebnoj zaštiti djece kojima je privremeno ili trajno uskraćena roditeljska skrb (starateljstvo, starateljstvo u hitnim slučajevima, specijalizirani nadzor i praćenje primjene posebnih zaštitnih mjera), odredbe o zaštiti djece (izbjeglica u slučaju oružanog sukoba, djece koja su počinila kazneno djelo, ali ne smatraju se odgovornima na temelju kaznenog prava, protiv zlouporabe, zanemarivanja ili iskorištavanja, uključujući gospodarsko iskorištavanje, protiv zlouporabe droga i bilo koje vrste nasilja, djece čiji roditelji rade u inozemstvu i odredbe protiv otmice ili bilo kojeg oblika trgovanja ljudima), odredbe o institucijama i službama kojima su povjerene dužnosti u području zaštite djece na središnjoj i lokalnoj razini, privatnim organizacijama i financiranju sustava za zaštitu djece.

Javna služba za socijalnu skrb ima obvezu poduzeti potrebne mjere u cilju osiguravanja ranog otkrivanja rizičnih situacija koje mogu dovesti do odvajanja djeteta od roditelja i u cilju sprečavanja zlostavljanja ponašanja roditelja i obiteljskog nasilja. U svakom slučaju, odvajanju djeteta od roditelja i svakom ograničenju ostvarivanja roditeljskih prava mora prethoditi sustavno pružanje usluga i povlastica predviđenih zakonom, s posebnim naglaskom na primjereno obavješćivanje i savjetovanje roditelja te na terapiju ili mirenje predviđene u okviru sustava usluga.

Posljednji put ažurirano: 24/01/2017

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prekogrančni postupak obiteljskog mirenja - Slovenija

Mirenje u Sloveniji uređeno je [Zakonom o mirenju u građanskim i trgovačkim stvarima](#) (*Zakon o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah - ZMCGZ; Uradni list RS* (Službeni list RS); UL RS br. 56/08) i ono se u skladu s člankom 2. stavkom 1. upotrebljava za mirenje u obiteljskim stvarima povezanim sa zahtjevima o kojima se stranke mogu dogovoriti i nagoditi. Nadalje, [Zakon o alternativnom rješavanju sudskih sporova](#) (*Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov - ZARSS; UL RS br. 97/09 i 40/12 - ZUJF*) primjenjuje se na obiteljske odnose te na temelju tog Zakona sud je dužan omogućiti mirenje strankama u pravnom sporu.

U članku 22. stavku 1. Zakona o alternativnom rješavanju sudskih sporova propisano je da je mirenje u sporovima povezanim s odnosom između roditelja i djece besplatno jer naknade izmiritelja i njegove putne troškove u cijelosti podmiruje sud, a ne stranke. To se primjenjuje i u slučajevima u kojima se zajedno sa sporom povezanim s odnosom između roditelja i djece u postupku mirenja rješava i imovinski odnos između bračnih partnera.

U skladu s člankom 2. [Pravila o izmiriteljima u sudskim programima](#) (*Pravilnik o mediatorjih v programih sodišč; UL RS br. 22/10 i 35/13*) sud koji vodi popis izmiritelja u skladu sa Zakonom o alternativnom rješavanju sudskih sporova odlučuje, u skladu s potrebama programa, o najvišem broju izmiritelja koji se mogu unijeti na popis za određeno područje. Kada je riječ o mirenju u obiteljskim stvarima, sud mora, uzimajući u obzir broj izmiritelja na popisu, voditi računa o činjenici da mirenje u sporovima povezanim s odnosima između roditelja i djece mogu voditi dva izmiritelja od kojih je jedan položio pravosudni ispit, a drugi ima stručno znanje i iskustvo iz psihologije ili drugog odgovarajućeg područja.

U našem zakonodavstvu nema drugih propisa o mirenju u obiteljskim stvarima. Mirenje u obiteljskim stvarima trebalo bi biti detaljno uređeno novim Obiteljskim zakonom.

Popis izmiritelja prema područjima i pojedinim sudovima dostupan je na internetskim stranicama pojedinih sudova i na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa, koje vodi središnju evidenciju izmiritelja koji sudjeluju u sudskim programima u skladu sa Zakonom o alternativnom rješavanju sudskih sporova. Druge poveznice:

[Opće informacije o mirenju](#) (nemamo posebnu poveznicu za obiteljsko mirenje)

[Središnja evidencija izmiritelja](#)

Posljednji put ažurirano: 23/03/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prekogrančni postupak obiteljskog mirenja - Slovačka

1. Opće informacije o mirenju

U Slovačkoj se obiteljsko mirenje provodi isključivo na temelju dobrovoljnog sudjelovanja. Provode ga izmiritelji koji nisu specijalizirani za obiteljsko pravo. Sud nema obvezu narediti ili preporučiti mirenje za rješavanje spora. On smije samo savjetovati stranke da spor pokušaju riješiti mirenjem.

2. Poveznica na popis izmiritelja u Slovačkoj

Poveznica na slovačke internetske stranice na kojima se nalazi popis izmiritelja dostupna je na <http://www.komoramediatorov.sk/> gdje su navedeni članovi Slovačke komore izmiritelja (*Slovenská komora mediátorov*) te na <http://www.najpravo.sk/> gdje su izmiritelji navedeni prema regiji ili okrugu u kojem se nalaze. Iscrpan popis izmiritelja koji su završili stručnu izobrazbu za izmiritelja dostupan je na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa Slovačke Republike (*Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) <http://www.justice.gov.sk/>.

3. Poveznica na internetske stranice o obiteljskom mirenju i mirenju općenito

Opće informacije o mirenju dostupne su na internetskim stranicama Slovačke komore izmiritelja: <http://www.komoramediatorov.sk/> te na <http://www.najpravo.sk/>.

4. Poveznica na slovačko zakonodavstvo

Posebni nacionalni zakon o obiteljskom mirenju još nije donesen. Postupci mirenja u tom području — kao i u svim drugim područjima u kojima je dopušteno mirenje kao izvansudski način rješavanja sporova — vode se u skladu sa [Zakonom br. 420/2004 o mirenju i o izmjeni određenih zakona](#).

Posljednji put ažurirano: 10/07/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prekogranični postupak obiteljskog mirenja - Finska

U Finskoj postoje tri različita postupka obiteljskog mirenja: 1) izvansudsko mirenje, 2) sudsko mirenje kao neovisni postupak i 3) mirenje kao dio izvršenja odluke o skrbništvu nad djetetom ili pravima na kontakt s djetetom.

1. Izvansudsko mirenje

U skladu sa Zakonom o braku (234/1929) sporovi i pravna pitanja koji nastaju u obitelji najprije bi se trebali rješavati pregovorima između članova obitelji i zaključiti sporazumno. Ako je članovima obitelji potrebna vanjska pomoć za rješavanje sporova, oni mogu tražiti pomoć izmiritelja koje im stavljaju na raspolaganje općinski zavodi za socijalnu skrb. U većini slučajeva imenovani obiteljski izmiritelji zaposlenici su službi za razvoj i obiteljsko savjetovanje i ostalih socijalnih službi. Obiteljsko mirenje odvojen je postupak od drugih usluga socijalnog i obiteljskog savjetovanja kojim se rješenja sporova između stranaka nastoje pronaći razgovorima i pregovorima. Usluge mirenja, osim općina, pružaju i crkveni centri za obiteljsko savjetovanje te druge organizacije i osobe ovlaštene za pružanje usluga mirenja.

Posebna je zadaća izmiritelja zaštititi prava djece u slučaju razvoda braka. Izmiritelj pomaže roditeljima da se mirno dogovore o pitanjima povezanim s djecom. To obuhvaća, među ostalim, sporazume o tome hoće li roditelji imati zajedničko skrbništvo, s kim će djeca živjeti i kako će se vidati s drugim roditeljem te kako će roditelji dijeliti odgovornost skrbi za svoju djecu. Ako roditelji postignu sporazum, izmiritelj im pomaže da sastave ugovor. Da bi sporazum bio izvršiv, izmiritelj mora zatražiti od roditelja da ga potvrdi socijalni službenik za zaštitu djece. Potvrđeni sporazum istovjetan je sudskoj odluci. Obiteljsko je mirenje dobrovoljno, povjerljivo i besplatno. Službama za obiteljsko mirenje može se obratiti cijela obitelj ili bračni drugovi zajedno ili odvojeno.

2. Sudsko mirenje

Sudovi mogu provoditi mirenje u pitanjima povezanim sa skrbništvom nad djecom, stanovanjem, pravima na kontakt i financijskom potporom za djecu (članak 10. Zakona o mirenju u građanskim stvarima i potvrđivanju nagodbi na općim sudovima, 394/2011). Mirenje je postupak odvojen od sudskog postupka. Ono je dobrovoljno, ali zahtijeva suglasnost obaju roditelja. Brže je i jeftinije od sudskog postupka.

Mirenje se pokreće kada stranke to zatraže od suda. Predmet u odnosu na koji je sudski postupak već počeo također se može uputiti na mirenje. Mirenje se može zaključiti u bilo kojoj fazi. Izmiritelj je sudac kojem pomaže stručnjak, obično psiholog ili socijalni radnik. Strankama u postupku mirenja može pomagati odvjetnik prema njihovu izboru ili koji drugi pomoćnik. U slučaju sudskog mirenja može se podnijeti zahtjev za pravnu pomoć države za pokrivanje naknade pomoćnika. U sudskom mirenju moraju se štititi najbolji interesi djeteta. Kad odlučuje o potvrđivanju sporazuma, sud mora uzeti u obzir Zakon o skrbništvu nad djetetom i pravu na kontakt (361/1983) i Zakon o uzdržavanju djeteta (704/1975). Potvrđeni sporazum istovjetan je sudskoj odluci. Ako nije moguće postići sporazum, sud zaključuje predmet. Ako je predmet iz sudskog postupka upućen na mirenje, u slučaju neuspješnog mirenja predmet se vraća na sud.

3. Mirenje kao dio postupka izvršenja

Ovaj oblik mirenja dostupan je samo kada je jedan od roditelja pokrenuo postupak izvršenja na okružnom sudu. U tom slučaju već postoji sudska odluka, ali drugi roditelj nije postupio u skladu s tom odlukom.

U skladu sa Zakonom o izvršenju odluka o skrbništvu nad djetetom i pravu na kontakt s djetetom (6219/1996) sud u načelu imenuje izmiritelja u slučajevima kada se od suda traži izvršenje odluke o skrbništvu ili ostvarivanju prava na kontakt. Izmiritelj je obično psiholog koji je upoznat s dječjom psihologijom, socijalni radnik upoznat sa zaštitom djece ili socijalni službenik za zaštitu djece. Svrha je mirenja olakšati suradnju između roditelja djece ili ostalih zainteresiranih strana u cilju osiguranja dobrobiti djece. Izmiritelj dogovara sastanak između roditelja i razgovara nasamo s djetetom (ili djecom) kako bi saznao koje su njegove želje i mišljenja, ako je to moguće s obzirom na dob i stupanj razvoja djeteta (ili djece). Izmiritelj za sud priprema izvješće o mirenju. Ako se mirenjem ne postigne sporazum između roditelja, sud donosi odluku u predmetu, među ostalim, na temelju izvješća izmiritelja.

O izmiriteljima

Obiteljsko mirenje dužni su organizirati općinski zavodi za socijalnu skrb. Podaci za kontakt o općinama dostupni su ovdje: <http://www.kunnat.net/fi/Yhteystiedot/kunta-alan-yhteystiedot/kunnat/Sivut/default.aspx>

Finska odvjetnička komora osposobljava odvjetnike za dužnost izmiritelja u obiteljskim sporovima:

http://www.asianajaliitto.fi/asianajopalvelut/etsi_asianajaja

Za sudsko mirenje nadležni su okružni sudovi. Podaci za kontakt općinskih sudova dostupni su na internetskim stranicama Sudske uprave: <http://oikeus.fi/tuomioistuimet/karajaoikeudet/fi/index/yhteystiedot.html>

O mirenju

Mirenje na internetskim stranicama Sudske uprave: <http://oikeus.fi/fi/index/esitteet/perheasioidensovittelun.html>

Brošura Ministarstva pravosuđa o sudskom mirenju u sporovima oko skrbništva:

https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Brošura na engleskom: https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Nacionalni zavod za zdravstvo i socijalnu skrb, Priručnik za zaštitu djeteta, obiteljsko mirenje:

<https://www.thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/erityiskysymykset/lapsen-asema-erolianteeassa/perheasioiden-sovittelun.html>

Postupak mirnog rješavanja obiteljsko-pravnih pitanja finske odvjetničke komore:

http://www.asianajaliitto.fi/asianajopalvelut/sovintomenettely/sovintomenettely_perheasioissa

Finski forum za mirenje:

<http://www.ssf-ffm.com/index.php>

Nacionalno zakonodavstvo

Posebne odredbe o obiteljskom mirenju sadržane su u sljedećim zakonima:

Zakon o braku (234/1929):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1929/19290234?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=avioliitolaki#O1L5>

Zakon o skrbništvu nad djetetom i pravu na kontakt (361/1983)

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1983/19830361>

Zakon o izvršenju odluka o skrbništvu nad djetetom i pravu na kontakt s djetetom (619/1996):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960619>

Zakon o mirenju u građanskim stvarima i potvrđivanju nagodbi na općim sudovima (394/2011):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110394>

Posljednji put ažurirano: 08/02/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Prekogranični postupak obiteljskog mirenja - Švedska

Obiteljsko mirenje

Opće je načelo švedskog prava da se sporazumna rješenja smatraju najboljima za dijete. Stoga je pravilima propisano da najprije treba pokušati uvjeriti roditelje da se dogovore o pitanjima koja se odnose na njihovu djecu.

Komu se obratiti

Službe za socijalnu skrb imaju posebnu zadaću i dužne su, među ostalim, roditeljima ponuditi mirenje (*samarbetssamtal*). Cilj je postupka mirenja pomoći roditeljima da postignu sporazum. Više informacija dostupno je na poveznici [mirenje](#). Ako se roditelji slože, njihovo sporazumno rješenje uključuje se u sporazum koji odobrava služba za socijalnu skrb. Sudovi su također dužni prvo pokušati pronaći sporazumno rješenje između roditelja. Ako to ne uspije, sud može narediti mirenje (*medling*).

U kojem je području mirenje dopustivo ili se najčešće upotrebljava?

Obiteljsko mirenje u sudskim postupcima upotrebljava se kada, na primjer, mirenjem nije ostvaren rezultat, ali se još smatra kako postoji mogućnost da će se roditelji dogovoriti o pitanjima koja se odnose na njihovu djecu.

Postoje li posebna pravila koja se moraju slijediti?

Sud odlučuje koga će imenovati kao izmiritelja. Za odluku o mirenju nije potrebna suglasnost roditelja, ali izmiritelju može biti teško obavljati posao ako se roditelj aktivno protivi imenovanju izmiritelja. Izmiritelj u dogovoru sa sudom odlučuje o načinu organizacije mirenja. Ne postoji kodeks postupanja ili slični mehanizam za izmiritelje.

Informiranje i osposobljavanje

Ne postoji nacionalna organizacija za osposobljavanje izmiritelja.

Koliko mirenje košta?

Izmiritelji imaju pravo na razumnu naknadu za svoj rad, vrijeme i troškove. Tu naknadu plaća država.

Posljednji put ažurirano: 25/01/2017

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.